



**Vlaanderen**  
is divers

# JURIDISCHE AFBAKENING VAN DE DOELGROEP VAN INBURGERING

IN VLAANDEREN EN BRUSSEL  
VOLGENS HET VLAAMSE INBURGERINGSBELEID

5 MAART 2021

AGENTSCHAP  
INTEGRATIE &  
INBURGERING

[www.integratie-inburgering.be](http://www.integratie-inburgering.be)

# INHOUD

---

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>4</b>
<hr/>		
<b>2</b>	<b>Verskillende soorten doelgroepen</b>	<b>4</b>
<hr/>		
<b>3</b>	<b>Totale doelgroep</b>	<b>6</b>
<hr/>		
3.1	Voorwaarden voor het recht op inburgering	6
3.2	Vreemdelingen uitgesloten van het inburgeringsrecht	7
<hr/>		
3.2.1	Vreemdelingen zonder wettig verblijf	7
3.2.2	Vreemdelingen met kort verblijf van maximaal drie maanden en niet verlengbaar	8
3.2.3	Asielzoekers die nog geen 4 maanden asielprocedure hebben lopen	8
3.2.4	Vreemdelingen met tijdelijk verblijfsdoel	8
<hr/>		
<b>4</b>	<b>Verplichte doelgroep</b>	<b>13</b>
<hr/>		
4.1	Wat houdt de verplichting in?	13
4.2	Voorwaarden voor de verplichting	13
4.3	Blijvende verplichting	14
4.4	Verplichte inburgeraars: verplichte nieuwkomers per categorie	14
<hr/>		
4.4.1	Vreemde nieuwkomer	14
4.4.2	Vreemde nieuwkomer-verhuizer	14
4.4.3	Belgische nieuwkomer	15
4.4.4	Belgische nieuwkomer-verhuizer	15
4.4.5	Minderjarige nieuwkomer die 18 jaar wordt	16
4.4.6	Bedienaar van erkende eredienst	16
<hr/>		
4.5	Verplichte inburgeraars: vreemde nieuwkomers per verblijfsstatuut	16
<hr/>		
4.5.1	Vooraf: welk moment bepaalt de doelgroep?	16
4.5.2	Niet-EU+ gezinsmigrant met Belg (via huwelijk, samenwoning of afstamming) die geen gebruik maakt van vrij verkeer binnen EU+	19
4.5.3	Niet-EU+ "andere familieleden" van EU+ onderdaan dan Europeesrechtelijk omschreven:	19
4.5.4	Niet-EU+ gezinsmigrant met niet-EU+ onderdaan die zelf geen vrijgestelde arbeids- of studiemigrant is (via huwelijk, samenwoning of afstamming)	20
4.5.5	Erkende vluchteling	21
4.5.6	Subsidiar beschermd	21
4.5.7	Medisch geregulariseerde (artikel 9ter Verblijfwet)	22
4.5.8	Slachtoffer van mensenhandel of mensensmokkel	22
4.5.9	Geregulariseerde (artikel 9bis Verblijfwet) of discretionaire verblijfsvergunning	23
4.5.10	Niet-EU+ onderdaan die langdurig ingezetene in EU-lidstaat is (behalve Ierland of Denemarken), met een tweede verblijf in België op basis van overige bestaansmiddelen	23
4.5.11	Bedienaar van erkende eredienst (ook ouder dan 65; zowel vreemdeling als Belg die in het buitenland geboren is en waarvan minstens één ouder ook in het buitenland geboren is), ongeacht termijn van inschrijving in Rijksregister	25
<hr/>		
4.6	Verplichte inburgeraars per categorie	26
<hr/>		
4.6.1	De verplichte inburgeraar–vreemde nieuwkomer	26

---

4.6.2	Vreemdeling die na 28/2/2016 naar Vlaanderen verhuist nadat hij minder dan 5 jaar voordien voor het eerst in Wallonië of Brussel ingeschreven was	27
4.6.3	De verplichte inburgeraar-Belgische nieuwkomer	28
4.6.4	Belg die na 28/2/2016 naar Vlaanderen verhuist nadat hij minder dan 5 jaar voordien voor het eerst in Wallonië of Brussel ingeschreven was als Belgische nieuwkomer	29
4.6.5	De verplichte minderjarige nieuwkomer die 18 wordt	30
4.6.6	De verplichte inburgeraar – bedienaar van een erkende eredienst	31
<b>5</b>	<b>Vrijgesteld van de verplichting</b>	<b>32</b>
5.1	EU+ nationaliteit	32
5.2	Bepaalde familieleden van EU+onderdanen	33
5.3	Belg die gebruik heeft gemaakt van het vrij personenverkeer	33
5.4	Bepaalde familieleden van een Belg die gebruik heeft gemaakt van het vrij personenverkeer	34
5.5	Langdurig ingezetene met tweede verblijf op basis van ‘overige bestaansmiddelen’	34
5.6	Ernstige ziekte of handicap	34
5.7	Attest van inburgering al behaald	34
5.8	65+	34
5.9	Getuigschrift of diploma onderwijs	35
5.10	Attest regelmatige lesbijwoning onthaalonderwijs (OKAN)	35
5.11	Arbeidsmigrant of studiemigrant (en hun gezinsmigranten)	35
5.12	Vrijstelling die enkel geldt voor de minderjarige nieuwkomer die 18 wordt	36
<b>6</b>	<b>Prioritaire doelgroep van inburgering</b>	<b>37</b>
<b>7</b>	<b>Sanctionering, desanctionering en ontplichting</b>	<b>37</b>
7.1	Sanctionering	37
7.1.1	Rechthebbend en toch beboet?	37
7.1.2	Boete voor verplichte inburgeraars	38
7.2	Desanctionering	39
7.3	Ontplichting	39
<b>8</b>	<b>Achtergrondinformatie</b>	<b>40</b>
8.1.1	Wat is inburgering?	40
8.1.2	Kan het inburgeringstraject opgeschort worden?	41
8.1.3	De verblijfskaarten van vreemdelingen	41
8.1.4	Het Rijksregister	44
8.1.5	Historisch overzicht van verplichting en beboeting	47
8.1.6	Bronnen voor de juridische afbakening van de doelgroep	48
<b>9</b>	<b>Bijlagen</b>	<b>49</b>
9.1	Afkortingen	49
9.2	Lijst van de door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschappen – februari 2017	50
9.2.1	Islamitische eredienst	50
9.2.2	Anglicaanse eredienst	51
9.2.3	Orthodoxe eredienst	51
9.2.4	Protestantse eredienst	51
<b>10</b>	<b>Meer weten?</b>	<b>52</b>

---

# 1 Inleiding

Deze brochure verduidelijkt welke personen van 18 jaar of ouder doelgroep zijn van het Vlaamse inburgeringsbeleid.

Het Vlaamse inburgeringsbeleid voor volwassenen houdt rechten in:

- op een inburgeringstraject. Dat is een vormingsprogramma op maat met een pakket maatschappelijke oriëntatie en een opleiding Nederlands als tweede taal (NT2), dat ondersteund wordt door trajectbegeleiding. Bepaalde prioritaire groepen hebben voorrang bij dit traject. Personen die werken of bepaalde opleidingen volgen en dat niet kunnen combineren meteen inburgeringstraject, hebben recht op een flexibel traject. Hierdoor kunnen zij later starten of moeten ze minder uren deelnemen.
- op een vervolgaanbod met het oog op professionele, educatieve of sociale participatie in de samenleving. Het vervolgaanbod sluit aan op het inburgeringstraject. Wie geen nood heeft aan het inburgeringstraject, kan meteen instappen in het vervolgaanbod.

In deze brochure kan je nagaan wie:

- een recht heeft op inburgering (de totale doelgroep)
- verplicht is tot inburgering (de verplichte doelgroep)
- vrijgesteld is van de verplichting tot inburgering (de “vrijgestelde” doelgroep)
- voorrang heeft op een inburgeringstraject (de prioritaire doelgroep).

chteraan deze brochure vind je meer [achtergrondinformatie](#), bijvoorbeeld over de verblijfskaarten van vreemdelingen of een historisch overzicht van de verplichting.

De brochure wordt regelmatig aangepast, naargelang de wijzigingen in de doelgroepbepaling of verblijfs- of tewerkstellingsreglementering. De meest actuele versie vind je op [www.vreemdelingenrecht.be](http://www.vreemdelingenrecht.be) onder het thema ‘doelgroep inburgering’.

## 2 Verschillende soorten doelgroepen

Er bestaan verschillende soorten doelgroepen van inburgering:

- **de totale doelgroep:** al wie een recht heeft op inburgering  
De eerste vraag is of de betrokkene doelgroep is van inburgering. De totale doelgroep “inburgeraars” bestaat uit iedereen die een recht heeft op inburgering. Je zal zien dat het Vlaamse inburgeringsbeleid zowel vreemdelingen (die niet de Belgische nationaliteit hebben) als sommige Belgen aangaat. Het is ook niet beperkt tot “nieuwkomers” of tot een bepaalde duur van verblijf. Sommige verblijfsstatuten van vreemdelingen en sommige Belgen zijn uitgesloten van het recht op inburgering.  
Wie uitgesloten wordt van de totale doelgroep, heeft geen recht op inburgering.
- **de verplichte doelgroep:** al wie verplicht is tot inburgering (enkel in het Vlaams Gewest)

Binnen de totale doelgroep inburgeraars wordt nagegaan of de betrokkene verplicht is. Enkel personen die in het **Vlaamse Gewest** ingeschreven zijn, kunnen verplicht zijn tot inburgering. Het verblijfsstatuut waarmee iemand ingeschreven is in het Rijksregister, bepaalt of iemand verplicht is. Ook sommige “Belgische nieuwkomers” worden verplicht tot inburgering.

De verplichte doelgroep kunnen we opsplitsen in verschillende categorieën:

- “vreemde nieuwkomers” die verplicht worden bij hun eerste inschrijving met een verblijfstitel van meer dan drie maanden;
- “Belgische nieuwkomers” die verplicht worden bij hun eerste inschrijving in een gemeente;
- “verhuizers”: vreemde en Belgische nieuwkomers die verplicht worden doordat ze binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Brusselse of Waalse Gewest, verhuizen naar het Vlaamse Gewest (na 28/2/2016);
- “minderjarige nieuwkomers” die 18 jaar oud worden binnen het jaar nadat ze voor het eerst ingeschreven zijn met een verblijfstitel van meer dan drie maanden;
- bedienaars van erkende erediensten aan wie de inburgeringsplicht opgelegd werd bij hun aanstelling in een door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschap.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat er geen verplichte inburgering volgens de Vlaamse regelgeving. In de nabije toekomst komt er in Brussel een verplichte doelgroep volgens eigen Brusselse regelgeving. De Brusselse verplichting wordt niet in deze brochure besproken.

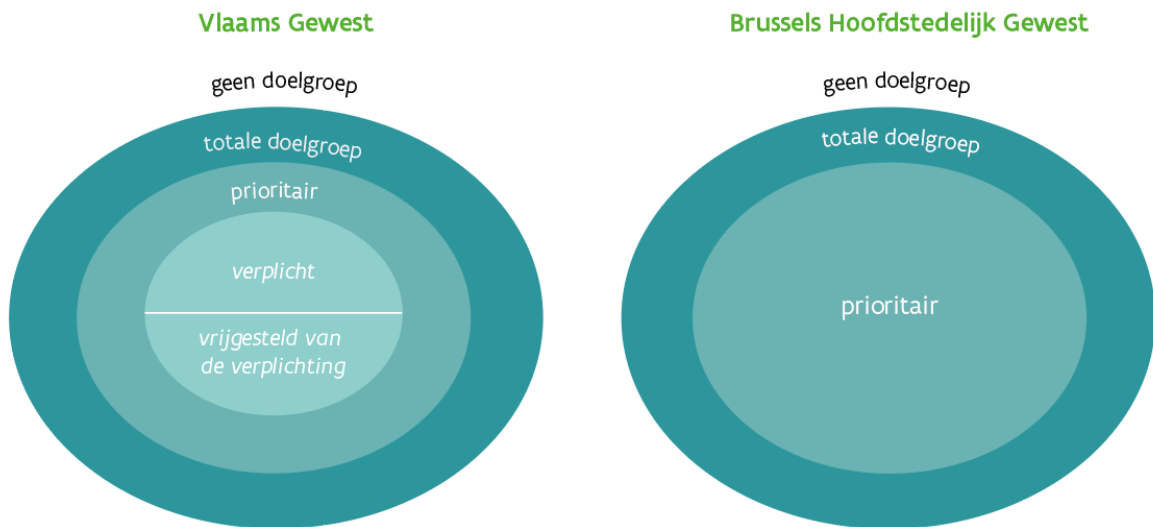
- de **“vrijgestelde” doelgroep**: sommige inburgeraars die in principe onder de definitie van verplichte doelgroep vallen, worden vrijgesteld van de verplichting: zij hebben wel een recht op inburgering en worden geregistreerd als “rechthebbende” inburgeraars.

Let op: deze term is een beetje misleidend omdat de totale doelgroep inburgeraars (ook de verplichte) een recht op een inburgeringstraject heeft.

- de **prioritaire doelgroep**: al wie voorrang heeft op een inburgeringstraject

De prioritaire doelgroep in **Vlaanderen en Brussel** omvat grotendeels de verplichte doelgroep in Vlaanderen. Naast de verplichte doelgroep zijn echter ook bepaalde andere categorieën prioritaire doelgroep.

Hoe verhouden deze verschillende doelgroepen zich tegenover elkaar? De verplichte en de prioritaire inburgeraars zijn deelverzamelingen van de totale doelgroep inburgeraars. Schematisch ziet de verhouding tussen de verschillende doelgroepen, in het Vlaamse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en volgens Vlaamse regelgeving, er als volgt uit:



## 3 Totale doelgroep

### 3.1 Voorwaarden voor het recht op inburgering

De totale doelgroep bestaat uit iedereen die recht heeft op inburgering: zowel wie verplicht is tot inburgering, als wie vrijwillig een inburgeringstraject kan starten. Alle mensen die voldoen aan onderstaande voorwaarden behoren dus tot de totale doelgroep van inburgering:

- 18 jaar of ouder
- ingeschreven in het Rijksregister
- in een gemeente in het Vlaamse of Brussels hoofdstedelijk Gewest
- ofwel met **vreemde nationaliteit**
  - als men een wettig verblijf heeft;
  - en als men geen uitgesloten categorie is.
- ofwel met **Belgische nationaliteit**
  - als men in het buitenland geboren is;
  - én minstens één ouder ook in het buitenland geboren is.

Iedereen die behoort tot de totale doelgroep van inburgering noemt men “inburgeraar”.

#### Verblijfsprofiel

Beschikken over:

- ofwel een geldige Belgische identiteitskaart
- ofwel over een geldig attest van immatriculatie (“oranje kaart”)
- of over een geldige papieren bijlage 8, bijlage 13quinquies (met nog niet verstreken termijn), bijlage 15 met aangekruist vakje 1, 2, 4, 7<sup>1</sup> of 8, bijlage 19 (<6 maanden oud), bijlage 20 (met nog niet verstreken termijn), bijlage 35 (enkel als asielzoeker), of de bijlage 49

<sup>1</sup> Let op: de bijlage 15 met aangekruist vakje (7) ‘om zich te laten inschrijven’ geeft alleen recht op inburgering als betrokkene al in het RR ingeschreven is. Dat is in praktijk alleen zo voor erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden: zij zijn als asielzoeker in het wachtregister ingeschreven en moeten na erkenning als vluchteling (door CGVS of RvV) of toekenning van subsidiaire bescherming (beslissing van DVZ na toekenning status door CGVS of RvV)

- of over een geldige A, B, C, D, E, E+, F, F+, H, M kaart
- of over een bijzondere identiteitskaart afgegeven door de FOD Buitenlandse zaken<sup>2</sup> (diplomatiek verblijf)
- of bijlage 25 (bij asielaanvraag aan de grens) of bijlage 26 (bij asielaanvraag in het land) of bijlage 25quinquies of 26quinquies (meervoudige asielaanvraag) of bijlage 25quater of 26quater (Dublin-procedure) met datum asielaanvraag van meer dan 4 maanden geleden (nagaan op bijlage 25 of 26 (quinquies))
- afgewezen asielzoekers met een verlengd uitwijzingsbevel (bv bijlage 26bis of 13quinquies waarvan de uitvoeringstermijn verlengd is) hebben ook recht op inburgering. Zij zijn immers geen asielzoeker meer, maar wel nog in het wachtregister ingeschreven.

Let op: vreemdelingen die alleen beschikken over een bijlage 3 (aankomstverklaring) of bijlage 19bis (werkgeversattest voor werkende EU/EER-burgers) hebben geen recht op inburgering. Zij zijn immers niet in het Rijksregister ingeschreven. Vreemdelingen met enkel een bijlage 46 of 47 zijn ook nog geen doelgroep van inburgering.

### 3.2 Vreemdelingen uitgesloten van het inburgeringsrecht

Er zijn verschillende redenen waarom bepaalde vreemdelingen geen doelgroep van inburgering zijn, en dus uitgesloten zijn van het recht op inburgering:

- omdat ze geen wettig verblijf hebben
- of omdat ze niet ingeschreven zijn in het Rijksregister
- of omdat ze als asielzoeker nog geen 4 maanden asielprocedure hebben lopen
- of omdat ze een “verblijf met tijdelijk doel” hebben.

Ook niet alle Belgen zijn doelgroep van inburgering.

#### 3.2.1 Vreemdelingen zonder wettig verblijf

Vreemdelingen die zonder wettig verblijf, illegaal, in België verblijven, hebben geen recht op inburgering. Het wettig verblijf is een van de voorwaarden voor het recht op inburgering.

##### Verblijfsprofiel

- beschikken over geen enkel wettig verblijfsdocument of over een uitwijzingsbevel waarvan de termijn verstreken is
- niet ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister, eventueel wel in het wachtregister (als afgewezen asielzoeker die het land nog niet verlaten heeft)

overgeschreven worden van het wachtregister naar het vreemdelingenregister. In afwachting van die overschrijving krijgen zij soms een bijlage 15 met aangekruist vakje (7).

<sup>2</sup> Ambtenaren en personeelsleden van de Europese Unie en andere vreemdelingen die over een bijzondere identiteitskaart afgegeven door de FOD Buitenlandse zaken beschikken (diplomatieke verblijven), worden niet ingeschreven maar ‘vermeld’ in het Rijksregister (op basis van art.2, §4 van de wet van 8 augustus 1983). Dat is voldoende om het recht op inburgering te openen, ook al is het een discussiepunt of een vermelding voldoende is of een inschrijving noodzakelijk is. Een vermelding opent volgens de wet op het Rijksregister immers geen socio-economische rechten. Is het recht op inburgering een socio-economisch recht? Strikt genomen niet, maar ruim bekeken wel...

Personen die deel uitmaken van een diplomatieke, consulaire of internationale missie (en hun personeel en gezinsmigranten) beschikken over een bijzondere identiteitskaart model I, II, III of IV, afgegeven door de Minister van Buitenlandse Zaken (in toepassing van art. 12 KB 30/10/1991).

Let op: als zij een uitwijzingsbevel hebben waarvan de termijn nog niet verstreken is, of verlengd en nog niet verstreken is, dan zijn zij wel doelgroep van inburgering voor zover zij in het Rijksregister (bv. wachtregister) ingeschreven zijn.

### 3.2.2 Vreemdelingen met kort verblijf van maximaal drie maanden en niet verlengbaar

Vreemdelingen met een kort verblijf (voor toerisme, zaken, cultuur, sport, officieel bezoek, opleiding, familie- of vriendenbezoek, medische redenen of andere redenen) dat maximaal drie maanden duurt en niet verlengbaar is, worden niet ingeschreven in het Rijksregister. Zij zijn dan ook geen doelgroep van inburgering.

#### Verblijfsprofiel

- beschikken over een geldig nationaal paspoort met visum of vrijgesteld van visumplicht
- hebben eventueel een ‘aankomstverklaring’ (bijlage 3 of 3ter)
- niet ingeschreven in het Rijksregister

### 3.2.3 Asielzoekers die nog geen 4 maanden asielprocedure hebben lopen

Het decreet sluit asielzoekers uit gedurende een termijn van 4 maanden na indiening van de asielaanvraag (“verzoek om internationale bescherming”). Asielzoekers wiens asielprocedure binnen de 4 maanden wordt afgewezen door de asielinstanties, worden dus geen doelgroep van inburgering.

#### Verblijfsprofiel

- bijlage 25 (bij asielaanvraag aan de grens) of bijlage 26 (bij asielaanvraag in het land) of bijlage 25quinquies of 26quinquies (meervoudige asielaanvraag) met datum asielaanvraag van minder dan 4 maanden geleden, of bijlage 25quater of 26quater (Dublin-procedure) met datum asielaanvraag van minder dan 4 maanden geleden (nagaan op bijlage 25 of 26 (quinquies))
- oranje kaart (attest van immatriculatie) of bijlage 35
- ingeschreven in het wachtregister met asielaanvraag van minder dan 4 maanden geleden

Let op: asielzoekers wiens asielprocedure langer dan 4 maanden duurt, worden 4 maanden na indiening van hun asielaanvraag (datum op de bijlage 25 of 26 of bijlage 25quinquies of 26quinquies) wel doelgroep, zolang ze aan de voorwaarden van de definitie van inburgeraar voldoen.

### 3.2.4 Vreemdelingen met tijdelijk verblijfsdoel

Vreemdelingen die hier verblijven met een tijdelijk doel hebben geen recht op inburgering. De term “tijdelijk verblijfsdoel” is verwarrend: het gaat niet om iedereen die een tijdelijk verblijfsrecht heeft, maar wordt heel specifiek en beperkend omschreven. Onder “vreemdelingen die hier verblijven met een tijdelijk doel” worden vreemdelingen verstaan “van wie de reden van verblijf volgens de regelgeving over de inschrijving in het Rijksregister en over het verblijf van vreemdelingen in België alleen gebaseerd is op werk, studie, onderwijs, opleiding, stage, uitwisseling of vrijwilligerswerk in België, waarbij die activiteit volgens de regelgeving of



volgens akkoorden die op de betreffende activiteit van toepassing zijn, **niet langer dan één jaar kan duren** en niet verlengbaar is boven de maximumtermijn van een jaar”.<sup>3</sup>

En ook de familieleden wiens verblijfsrecht beperkt is tot dat van deze vreemdelingen zijn uitgesloten van het recht op inburgering.

Om vast te stellen of iemand uitgesloten is van de doelgroep van inburgering omwille van een tijdelijk verblijfsdoel, moet je verschillende vragen stellen:

- **Om welke reden werd het verblijfsstatuut toegekend?**

De “reden van verblijf” staat in het Rijksregister in IT (informatietype) 202 of op de beslissing waarmee DVZ het verblijf toekende. Is dat omwille van werk, studie, onderwijs, opleiding, stage, uitwisseling of vrijwilligerswerk in België? Of op basis van gezinshereniging met iemand wiens verblijf gebaseerd is op een van bovenstaande redenen?

- **Hoe lang kan het verblijf om die reden toegestaan én verlengd worden?**

Het is niet de eerste verblijfsduur die van belang is (de tijdelijke A kaart alleen geeft dus geen uitsluitel), maar wel de totale verblijfsduur (met opeenvolgende verlengingen) die wettelijk gezien mogelijk is op basis van die reden van verblijf. Kijk hiervoor zowel naar de geldigheidsduur van de eerste verblijfskaart als naar de mogelijke verlengingen op basis van hetzelfde verblijfsstatuut. Is dat niet langer dan 1 jaar in totaal?

- Voor studies of onderwijs kan het verblijf meer dan 1 jaar duren, behalve bij specifieke uitwisselingsprogramma’s of studiestages.
- Voor arbeidsmigranten en hun gezin moet je de volgende vraag stellen: **op welke basis is werken in België toegelaten?**

De arbeidsmigrant (en zijn gezin) is geen doelgroep van inburgering als hij kan werken op basis van een specifieke gecombineerde vergunning of arbeidskaart B of beroepskaart of een specifieke vrijstelling, die niet langer dan 1 jaar kan duren en niet verlengbaar is boven de maximumtermijn van 1 jaar. Dit gaat over een héél beperkte groep arbeidsmigranten.

Hierna sommen we alle uitgesloten categorieën omwille van “tijdelijk verblijfsdoel” op. Alle andere arbeids- en studiemigranten zijn wél doelgroep van inburgering.

Let op: ook de echtgeno(o)t(e), de samenwonende partner in het kader van een duurzame relatie, en kinderen van onderstaande categorieën zijn uitgesloten van inburgering.

## **Australiërs, Nieuw-Zeelanders, Canadezen, Taiwanese en Zuid-Koreanen die op werkvakantie<sup>4</sup> komen (die bij indiening van hun verblijfsaanvraag tussen 18 en 30 jaar oud waren) + hun gezinsmigranten**

### **Verblijfsprofiel**

- in het bezit van een A kaart – maximaal 1 jaar voor werkvakantie
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A)

<sup>3</sup> Het begrip “tijdelijk doel” wordt gedefinieerd in artikel 10 BVR 29/1/2016.

<sup>4</sup> In toepassing van de omzendbrief van 5/11/2004 (B.S. 24/11/2004) en van Overeenkomsten tussen België en de betrokken landen: tussen België en Australië van 20/11/2002, tussen België en Nieuw-Zeeland van 23/4/2003, tussen België en Canada van 29/4/2005, tussen België en Taiwan van 7/3/2013 en tussen België en de Republiek Korea (Zuid-Korea) van 14/4/2014. De eerste twee Overeenkomsten kregen instemming bij wet van 13/7/2003, B.S. 6/9/2004 en traden in werking op 1/11/2004. De derde Overeenkomst kreeg instemming bij wet van 17/10/2006, B.S. 7/12/2006 en trad in werking op 1/1/2007. De vierde trad in werking op 29/3/2013. De vijfde Overeenkomst kreeg instemming bij wet van 10/4/2016, B.S. 8/6/2016 en trad in werking op 1/7/2016.

- ingeschreven in het vreemdelingenregister

## Niet-EU+ uitwisselingsscholieren of niet-EU+ stagiair-studenten die op basis van hun studies in het kader van een uitwisselingsprogramma of stage maximaal een jaar in België verblijven + hun gezinsmigranten

### Verblijfsprofiel

- A kaart met geldigheidsduur tot 31 oktober of 30 september van het lopende academiejaar of schooljaar (of eventueel korter)
- Of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de A kaart of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)

Bijvoorbeeld: met uitwisselingsscholieren worden de scholieren bedoeld die met een organisatie zoals WEP, AFS, ... het zesde middelbaar opnieuw komen doen in België.

Let op: alle EU+ studenten (ook EU+ uitwisselingsstudenten) zijn doelgroep van inburgering. Ook niet-EU+ studenten hoger onderwijs (of voorbereidend jaar), behalve heel tijdelijke stagiair-studenten, zijn doelgroep van inburgering.

## Niet-EU+ arbeidsmigranten die niet langer dan maximumtermijn van één jaar kunnen werken + hun gezinsmigranten

Alleen niet-EU+ arbeidsmigranten die onmogelijk langer dan één jaar kunnen werken in België, zijn uitgesloten van inburgering. Zij hebben geen vrije toegang tot onze arbeidsmarkt en hebben voor hun specifieke, tijdelijke tewerkstelling in België een specifieke gecombineerde vergunning (single permit), arbeidskaart B of een vrijstelling van gecombineerde vergunning of van arbeidskaart B<sup>5</sup> (voor werknemers), of een beroepskaart of vrijstelling van beroepskaart (voor zelfstandigen). Het gaat om zeer specifieke, tijdelijke tewerkstellingen die onmogelijk kunnen verlengd worden boven de maximumtermijn van één jaar. Het gaat dus om zeer uitzonderlijke situaties. Ook de gezinsmigranten van deze uitgesloten niet-EU+ arbeidsmigranten zijn uitgesloten van inburgering.

Let op: alle EU+ arbeidsmigranten zijn doelgroep van inburgering. Ook gedetacheerde EU+ arbeidsmigranten zijn sinds 29/2/2016 doelgroep van inburgering. Deze uitgesloten categorie gaat dus enkel over een heel beperkte groep niet-EU+ arbeidsmigranten (hieronder opgesomd). Alle andere niet-EU+ arbeidsmigranten (en hun gezinsmigranten) zijn dus wel doelgroep van inburgering.

Hierna worden alle uitgesloten niet-EU+ arbeidsmigranten opgesomd.

Het verblijfsprofiel voor al de hieronder opgesomde arbeidsmigranten is hetzelfde (zij hebben meestal een A-kaart), maar de duur van de verblijfskaart kan variëren naargelang de duur van de tewerkstelling. Op de verblijfskaart staat een vermelding over de toelating tot de arbeidsmarkt: beperkt, onbeperkt of neen. Maar

<sup>5</sup> Sinds 3 januari 2019 is de procedure inzake arbeidskaarten gewijzigd. Voortaan dient voor een tewerkstelling van een arbeidsmigrant van meer dan 90 dagen een gecombineerde vergunning te worden aangevraagd. Dit is een elektronische verblijfskaart die zowel een toelating tot arbeid als een toelating tot verblijf bevat. In sommige gevallen geldt een vrijstelling van gecombineerde vergunning. Voor een tewerkstelling van minder dan 90 dagen moet nog steeds een arbeidskaart B aangevraagd worden, of geldt er een vrijstelling van arbeidskaart.

het bepalen van de doelgroep van een arbeidsmigrant kan enkel op basis van de soort tewerkstelling. Daarom staat hieronder bij elke arbeidsmigrant telkens de verwijzing naar het toepasselijke artikel uit de regelgeving waarop de gecombineerde vergunning, arbeidskaart B of vrijstelling of beroepskaart of vrijstelling gebaseerd is. Die wettelijke basis van de tewerkstelling is bepalend voor de doelgroep<sup>6</sup>.

#### Verblijfsprofiel van uitgesloten arbeidsmigranten (dit is niet voldoende om de doelgroep te bepalen)

- verblijfsduur is steeds beperkt (van 3 maanden tot max. 12 maanden), in sommige gevallen verlengbaar maar nooit boven de maximumtermijn van een jaar
- in het bezit van een A-kaart
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)

a Stagiairs (tewerkgesteld als werknemer of zelfstandig) met niet-EU+ nationaliteit:

De personen die een **stage** volgen (maximaal 12 maanden), d.w.z. een opleiding, bij een werkgever, als voortzetting van een voorafgaandelijke vorming bevestigd door een diploma of een studiegetuigschrift.

#### Werkprofiel

- in het bezit van een arbeidskaart B (Vlaams Gewest) of een arbeidskaart B of gecombineerde vergunning (Brussels hoofdstedelijk Gewest)
- als stagiair - artikel 9, 5° en hoofdstuk VI afdeling 1 KB 9/6/1999
- maximaal 1 jaar werk en verblijf als stagiair (niet verlengbaar)

Let op: dit gaat niet over verplichte stages in het kader van studies in België of de EER of Zwitserland. Dit gaat ook niet over verplichte stages voor het behalen van een vervolgdiploma (bv. artsen in opleiding).

b Bepaalde niet-EU+ werknemers (met arbeidsprestaties in België) die verbonden blijven door een arbeidsovereenkomst met een in het buitenland gevestigde werkgever:

- ▶ Niet-EU+ werknemers die door een arbeidsovereenkomst verbonden blijven met een in het buitenland gevestigde werkgever en die een specifieke **beroepsopleiding** volgen in een Belgisch bedrijf in het kader van een opleidingsovereenkomst. Die opleidingsovereenkomst is toegevoegd aan een verkoopcontract gesloten tussen dit Belgisch bedrijf en een buitenlandse firma, voor zover de duur van deze opleiding 6 maanden niet overschrijdt. Dit gaat over de verkoop van een product of dienst door een Belgisch bedrijf, waaraan een opleiding gekoppeld wordt om het product of de dienst te kunnen gebruiken.

#### Wettelijke basis:

- Vlaams gewest: artikel 17, 17° BVR 7/12/2018

<sup>6</sup> De wettelijke basis van de tewerkstelling staat nergens vermeld op de single permit. Die kan je alleen te weten komen door contact op te nemen met de dienst economische migratie van de Vlaamse overheid (<https://www.vlaanderen.be/organisaties/administratieve-diensten-van-de-vlaamse-overheid/beleidsdomein-werk-en-sociale-economie/departement-werk-en-sociale-economie/afdeling-tewerkstelling-en-competenties/dienst-economische-migratie>), of in Brussel met Brussel economie en werkgelegenheid (<https://economie-werk.brussels/niet-eu-onderdanen>). Eens je de wettelijke basis van de tewerkstelling kent, kan je in de lijst hieronder checken of het gaat om een uitgesloten categorie.

- Brussels Hoofdstedelijk gewest: artikel 9, 10° KB 9/6/1999 (versie Brussels Hoofdstedelijk gewest)
- voor maximaal 6 maanden (niet verlengbaar)

- Niet-EU+ **gespecialiseerde techniekers** die via een arbeidscontract met een in het buitenland gevestigde werkgever naar België komen voor de montage en het op gang brengen of de herstelling van een in het buitenland bij die werkgever vervaardigde installatie, voor maximum 6 maanden.

**Wettelijke basis:**

- Vlaams gewest: artikel 17, 16° BVR 7/12/2018
- Brussels Hoofdstedelijk gewest: artikel 9, 9° KB 9/6/1999 (versie Brussels Hoofdstedelijk gewest)
- voor maximaal 6 maanden (niet verlengbaar)

- c Niet-EU+ werknemers die **seizoensarbeid** komen doen in de sectoren landbouw, tuinbouw of horeca, voor maximaal 5 maanden

**Wettelijke basis:**

- Vlaams gewest: artikel 22 tot 24 BVR 7/12/2018
- Brussels Hoofdstedelijk gewest: artikel 30/1 tot 30/3 KB 9/6/1999 (versie Brussels Hoofdstedelijk gewest)
- Voor maximaal 5 maanden (per 12 maanden)

- d Niet-EU+ au-pairjongeren (tussen 18 en 26 jaar oud), die voor maximaal 12 maanden als **au pair** in België komen werken

**Wettelijke basis:**

- artikel 9, 14° en hoofdstuk VI – afdeling 2 KB 9/6/1999
- Voor maximaal 12 maanden (niet verlengbaar)

- e Derdelanders met discretionaire verblijfsvergunning voor opleiding, onderwijs, vrijwilligerswerk, stage of uitwisselingsproject als dit maximaal 12 maanden kan duren

**Wettelijke basis:**

- Verblijf op basis van artikel 9 of 9bis Verblijfwet, beperkt tot 12 maanden en niet verlengbaar

## 4 Verplichte doelgroep

### 4.1 Wat houdt de verplichting in?

Het decreet verplicht bepaalde categorieën inburgeraars:

- om zich binnen de 3 maanden nadat de verplichting ontstaat aan te melden bij een Agentschap Integratie en Inburgering. In de praktijk geldt deze termijn vanaf verzending van een aangetekende brief door het Agentschap Integratie en Inburgering.
- om per onderdeel van het vormingsprogramma hetzij regelmatig deel te nemen, hetzij de doelstellingen ervan te behalen.<sup>7</sup> Ook na 29/2/2016 volstaat regelmatige deelname dus nog om te voldoen aan de verplichting, ook al moet men, om een inburgeringsattest te behalen, de doelstellingen van het inburgeringstraject halen.

### 4.2 Voorwaarden voor de verplichting

De verplichting tot inburgering geldt alleen voor wie minimaal aan de definitie van de totale doelgroep voldoet (d.w.z. met wettig verblijf, geen tijdelijk verblijfsdoel, ingeschreven in het Rijksregister,...). Maar de verplichting geldt maar voor een deel van de totale doelgroep.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldt er geen verplichting tot inburgering volgens de Vlaamse regelgeving. De bevoegde instanties zijn aan het werken aan een eigen Brusselse verplichting, maar het is nog onduidelijk wanneer die van start gaat. Het Vlaamse decreet legt alleen een verplichting tot inburgering op aan personen die ingeschreven zijn in het Rijksregister in het Vlaamse Gewest.

De volgende **algemene voorwaarden** gelden voor het afbakenen van de verplichte doelgroep:

- 18 jaar of ouder
- ingeschreven in het Rijksregister
- in een gemeente in Vlaanderen
- ofwel met **niet-EU+ nationaliteit**, als:
  - wettige verblijfstitel van meer dan drie maanden<sup>8</sup>
  - en geen uitgesloten categorie
  - en geen vrijgestelde categorie
  - ingeschreven als nieuwkomer of bedienaar van erkende eredienst
- ofwel met **Belgische nationaliteit**, als men in het buitenland geboren is en minstens één ouder ook in het buitenland geboren is, als:
  - geen vrijgestelde categorie
  - ingeschreven als nieuwkomer of bedienaar van erkende eredienst

---

<sup>7</sup> Voor regelmatige deelname is 80% aanwezigheid nodig op elk onderdeel van het vormingsprogramma. Er bestaan afwijkingen voor wie recht heeft op een flexibel traject. Ook voor ongeletterden of zeer laaggeschoolden bestaan er afwijkingen in het BVR.

<sup>8</sup> Let op:

- De bijlage 15 wordt beschouwd als verblijfstitel van meer dan 3 maanden mits aankruising van vakje 1, 2, 4 of 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (1) een beslissing over een vestiging of status van langdurig ingezetene, of (2) een vernieuwing van de vergunning, of (4) een beslissing over duurzaam verblijf, of (8) de afgifte van de verblijfskaart.

- De bijlage 15 met aangekruist vakje (7) 'om zich te laten inschrijven' kan ook het gevolg zijn van een verblijfsrecht van meer dan 3 maanden dat toegestaan is door de DVZ of (in het geval van asielzoekers) door CGVS of RvV. De verblijfstitel van meer dan 3 maanden is in dat geval de beslissing van DVZ of CGVS of RvV. Om doelgroep van inburgering te zijn moet je eerst ingeschreven zijn in het Rijksregister. De bijlage 15 met aangekruist vakje (7) geeft dus alleen recht op of plicht tot inburgering als betrokkene al in het RR ingeschreven is: dat is in praktijk alleen zo voor erkende vluchtelingen en subsidair beschermden.

### 4.3 Blijvende verplichting

Verplichte nieuwkomers behouden hun hoedanigheid van verplichte inburgeraar zolang zij niet aan de verplichting hebben voldaan en zolang zij aan de definitie van verplichte doelgroep blijven voldoen (bijvoorbeeld in Vlaanderen wonen, verblijfstitel van meer dan 3 maanden hebben, ...). Dit noemen we een **'blijvende' verplichting**.

Door een wijziging in hun situatie kunnen inburgeraars die verplicht waren op het moment van de ondertekening van hun contract, hun inburgeringsplicht verliezen (tijdelijk of definitief). Zij worden dan, afhankelijk van de concrete situatie, rechthebbende doelgroep of uitgesloten van de doelgroep.

Bijvoorbeeld:

- Bij verhuis naar Brussel of Wallonië
- of wanneer de inburgeraar 65 jaar wordt (behalve voor bedienaars van erkende erediensten),
- of bij een verblijfsbeslissing waardoor de inburgeraar (tijdelijk) geen verblijfstitel van meer dan 3 maanden meer heeft,
- of bij een ambtelijke schrapping
- of bij een statuutwijziging (bijvoorbeeld een erkend vluchteling die tijdens zijn inburgeringstraject huwt met een EU+ onderdaan en die gezinshereniging aanvraagt en dus op die basis in het Rijksregister wordt ingeschreven).

### 4.4 Verplichte inburgeraars: verplichte nieuwkomers per categorie

We kunnen de verplichte inburgeraars opdelen in verschillende categorieën. De verplichting geldt tenzij er een vrijstelling van toepassing is.

De verschillende categorieën zijn:

- Vreemde nieuwkomer
- Vreemde nieuwkomer-verhuizer
- Belgische nieuwkomer
- Belgische nieuwkomer-verhuizer
- Minderjarige nieuwkomer die 18 jaar wordt
- Bedenaar van erkende eredienst

#### 4.4.1 Vreemde nieuwkomer

Een vreemde nieuwkomer is verplicht tot inburgering als:

- hij na 2/3/2008 voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden ingeschreven werd in het Rijksregister in Vlaanderen
- met een verblijfsstatuut dat hem verplicht (zie verder voor een opsomming van de verplichte vreemde nieuwkomer per verblijfsstatuut)
- als hij niet uitgesloten of vrijgesteld wordt.

#### 4.4.2 Vreemde nieuwkomer-verhuizer

Vreemde nieuwkomers zijn sinds 29/2/2016 ook verplicht als ze de afgelopen 5 jaar voor het eerst als 18+ ingeschreven werden in het Rijksregister, meer bepaald in een Belgische gemeente buiten Vlaanderen, en ze binnen die termijn van 5 jaar in een Vlaamse gemeente ingeschreven zijn, vanaf 29/2/2016, met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden in het kader van een verblijfsstatuut dat hen verplicht.

Je stelt dus de volgende vragen:

- Was de eerste inschrijving in België in Brussel of Wallonië? Kijk naar de allereerste inschrijving, ongeacht of dat met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden was of niet.
- Was de vreemdeling op het moment van de eerste inschrijving in België 18+?
- Was de eerste inschrijving in Vlaanderen vanaf 29/2/2016?
- Was de eerste inschrijving in Vlaanderen minder dan 5 jaar na de allereerste inschrijving in België?
- Had de vreemdeling op het moment van de verhuis naar Vlaanderen een verblijfstitel van meer dan 3 maanden in een verplicht verblijfsstatuut, en was hij niet vrijgesteld of uitgesloten?

Als het antwoord op al deze vragen 'ja' is, is de vreemdeling verplichte inburgeraar.

#### 4.4.3 Belgische nieuwkomer

Alle meerderjarige Belgen die

- ingeschreven zijn in het Rijksregister in Vlaanderen of Brussel en
- in het buitenland geboren zijn en
- minstens één ouder hebben die ook in het buitenland geboren is,

zijn doelgroep van inburgering.

Belgen die niet ingeschreven zijn in het Rijksregister in Vlaanderen of Brussel, zijn geen doelgroep van inburgering. Ook Belgen die niet in het buitenland geboren zijn en geen ouder hebben die ook in het buitenland geboren is, zijn geen doelgroep van inburgering.

Een Belgische nieuwkomer die tot de totale doelgroep behoort, is verplicht tot inburgering als hij:

- na 2/3/2008 voor het eerst ingeschreven wordt in het Rijksregister
- meteen in een Vlaamse gemeente
- en op dat moment al 18+ is.

Als de Belgische nieuwkomer ooit als minderjarige ingeschreven was in België, is hij niet verplicht.

Een Belg die ook de nationaliteit van een EU+ lidstaat heeft, is vrijgesteld omwille van de EU+ nationaliteit. Een Belg die gebruik heeft gemaakt van het recht op vrij personenverkeer in de EU, wordt als unieburger beschouwd, en om die reden vrijgesteld.

#### 4.4.4 Belgische nieuwkomer-verhuizer

Ook een Belgische nieuwkomer kan als verhuizer verplicht worden. Je stelt de volgende vragen:

- Was de eerste inschrijving in België in Brussel of Wallonië?
- Was hij op het moment van de eerste inschrijving in België 18+?
- Was de eerste inschrijving in Vlaanderen vanaf 29/2/2016?
- Was de eerste inschrijving in Vlaanderen minder dan 5 jaar na de allereerste inschrijving in België?

Als het antwoord op al deze vragen ‘ja’ is, is de Belgische nieuwkomer verplichte inburgeraar.

#### 4.4.5 Minderjarige nieuwkomer die 18 jaar wordt

De minderjarige nieuwkomer die 18 jaar wordt, wordt verplicht tot inburgering als hij:

- na 2/3/2008 18 jaar wordt
- op het moment dat hij 18 jaar wordt nog geen 12 opeenvolgende maanden voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden ingeschreven is in het Rijksregister (d.w.z. dat hij na zijn 17<sup>e</sup> verjaardag zijn eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden kreeg)
- In een Vlaamse gemeente is ingeschreven.

Het volgen van onderwijs kan de plicht opschorten of opheffen.

#### 4.4.6 Bedienaar van erkende eredienst

Een bedienaar van een erkende eredienst is verplicht tot inburgering als:

- hij bedienaar is van een door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschap
- ingeschreven is in het Rijksregister in een Vlaamse gemeente
- ongeacht het verblijfsstatuut waarmee hij (voor het eerst en op dit moment) is ingeschreven in het Rijksregister (tenzij hij met dat verblijfsstatuut uitgesloten wordt van de doelgroep van inburgering).

### 4.5 Verplichte inburgeraars: vreemde nieuwkomers per verblijfsstatuut

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle verplichte categorieën vreemde “nieuwkomers” opgedeeld per soort verblijfsstatuut. Daarnaast vind je hier ook een beschrijving van het verblijfsstatuut van bedienaar van erkende eredienst, voor wie afwijkende regels gelden.

Voor een andere manier om dezelfde verplichte inburgeraars te beschrijven of te detecteren, bekijk je de verplichte inburgeraars per ‘categorie’.

Arbeidsmigranten en studiemigranten zijn altijd vrijgesteld van de verplichting en komen dus niet voor in onderstaande lijst van verplichte verblijfsstatuten.

#### 4.5.1 Vooraf: welk moment bepaalt de doelgroep?

Om vast te stellen of onderstaande verblijfsstatuten van vreemde “nieuwkomers” verplicht zijn, moeten we kijken naar een welbepaald moment. We onderscheiden twee situaties, twee verschillende momenten, naar gelang het al dan niet gaat om een verhuissituatie:

- 1 Om na te gaan of je verplichte vreemde nieuwkomer bent, kijken we naar de **eerste inschrijving met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden** in het Rijksregister, als die eerste inschrijving in een Vlaamse gemeente was:
  - **Wanneer?** De eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden moet dateren van na 2/3/2008. Er geldt een “ontplichting” voor wie al voor 2/3/2008 ingeschreven was in het Rijksregister met de eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden. Dat besliste de Vlaamse Overheid.



- **Welk verblijfsstatuut toen én nu?** Het soort verblijfsstatuut dat recht gaf op die éérste verblijfstitel van meer dan 3 maanden bepaalt of de inburgeraar verplicht is (en verplicht blijft tot hij aan de verplichting voldoet, voor zover er geen vrijstellingsreden is). Maar ook het actuele verblijfsstatuut is van belang om na te gaan of iemand nu nog verplicht en niet vrijgesteld is.

Bijvoorbeeld:

- wanneer de eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden geen aanleiding gaf tot een verplichting (bijvoorbeeld studiemigrant of arbeidsmigrant), wordt de vreemdeling niet meer verplicht, ook al geeft het huidige verblijfsstatuut wél aanleiding tot een verplichting (bijvoorbeeld gezinsmigrant met Belg).
- Een Brit die in 2015 een jaar in België verbleef met een E kaart als werknemer, verlaat het land in 2016. In januari 2021 wil hij zich opnieuw in België vestigen: hij wordt als derdelander beschouwd voor zijn aanvraag tot inschrijving. Voor de verplichting tot inburgering houden we rekening met de eerste verblijfstitel van meer dan drie maanden: toen was hij vrijgesteld van de verplichting als Unieburger. Daarom kan hij ook nu, bij zijn inschrijving als derdelander, niet meer verplicht worden tot inburgering.

- **Waar ingeschreven toen én nu?** Niet-EU+ vreemdelingen zijn alleen verplichte inburgeraar als zij op het moment van hun eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden in een Vlaamse gemeente ingeschreven waren in het Rijksregister. Om nu nog verplicht te zijn, moeten zij ook nu nog in een Vlaamse gemeente ingeschreven zijn.

Bijvoorbeeld: wanneer de vreemdeling op het moment van de eerste inschrijving met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden ingeschreven was in Brussel of Wallonië, was hij niet verplicht tot inburgering volgens het Vlaamse decreet. Daarom wordt hij ook daarna, bij een eventuele inschrijving in het Vlaamse Gewest, niet meer verplicht tot inburgering (behalve eventueel als 'verhuizer', zie verder).

Schematisch zien deze vragen er als volgt uit:

### 3 vragen

#### 1 Wanneer eerste verblijfstitel > 3 m?

▶ Voor 2/3/2008 ▶ niet verplicht

#### ▶ Na 2/3/2008 ▶ ..... 2 Welk verblijfsstatuut toen (en nu)?

▶ Geen doelgroep ▶ niet verplicht

▶ Vrijgesteld ▶ niet verplicht

#### ▶ Verplicht ▶ ..... 3 Waar toen ingeschreven in RR?

▶ Wallonië of Brussel ▶ niet verplicht

▶ Vlaanderen ▶ verplicht

tenzij de verhuisregels van toepassing zijn.

### 2 Verhuizers:

Sinds 29/2/2016 is de verplichte inburgering uitgebreid tot nieuwkomers in Vlaanderen die eerst (minder dan 5 jaar) in Wallonië of Brussel ingeschreven zijn geweest. Als zij binnen een termijn van 5 jaar en na 28/2/2016 voor het eerst ingeschreven worden in een Vlaamse gemeente met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden, gelden bijzondere regels. Om te bepalen of de vreemdeling verplicht is, kijk je in deze situatie dus naar het moment waarop de persoon voor het eerst in het Vlaamse Gewest wordt ingeschreven (en dus niet naar de eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden):

- **Wanneer?** De eerste inschrijving in een Vlaamse gemeente moet dateren van 29/2/2016 of later. De vreemdeling moet minder dan 5 jaar voordien voor het eerst (als 18+er) ingeschreven zijn in het Rijksregister, in een Waalse of Brusselse gemeente. En bij de verhuis naar Vlaanderen moet de inburgeraar een verblijfstitel meer dan 3 maanden hebben.
- **Welk verblijfsstatuut toen én nu?** Het soort verblijfsstatuut dat de inburgeraar had op het moment dat hij ingeschreven wordt in Vlaanderen bepaalt of de inburgeraar verplicht is (en verplicht blijft tot hij aan de verplichting voldoet, voor zover er geen vrijstellingsredenen is). Het verblijfsstatuut dat recht gaf op de eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden, in een Brusselse of Waalse gemeente, is dus niet van belang. Maar ook het actuele verblijfsstatuut is van belang om na te gaan of iemand nu nog verplicht en niet vrijgesteld is.

Bijvoorbeeld:

- Een Syriër vraagt asiel aan op 1 augustus 2019 en wordt ingeschreven in Schaarbeek. Op 1 september 2020 wordt hij erkend als vluchteling. Hij verhuist naar Gent op 30 september 2020. Op het moment van de inschrijving in Vlaanderen heeft hij een verblijfsstatuut als erkend vluchteling, dus verplichte doelgroep.
- De Australische zus (dus 'ander familielid') van een Brit vraagt in 2018 gezinshereniging aan in België. Zij woont op dat moment in Brussel en zij is dus niet verplicht tot inburgering volgens de Vlaamse regelgeving. In september 2021 verhuist deze derdelands zus naar Vlaanderen. Zij heeft ondertussen (in de loop van 2021) een M kaart (als begunstigde van het terugtrekkingsakkoord) ontvangen. Zij wordt verplicht tot inburgering omdat ze op het moment van haar inschrijving in Vlaanderen, en ook nu nog, een verblijfsstatuut als 'ander familielid' van een (gelijkgestelde) Unieburger heeft, waarvoor een verplichting tot inburgering geldt.
- **Waar ingeschreven toen én nu?** Verplichte inburgering geldt alleen in Vlaanderen. Zij moeten dus in een Vlaamse gemeente ingeschreven zijn, en blijven ook slechts verplicht zo lang zij nog in een Vlaamse gemeente ingeschreven zijn.

Bijvoorbeeld:

- Een Afghaan dient in juli 2019 een verzoek tot internationale bescherming in en wordt ingeschreven in Wallonië. In november 2020 verhuist hij naar Vlaanderen. In januari 2021 wordt hij erkend als vluchteling. Hij is verplichte inburgeraar. In februari 2021 verhuist hij naar Brussel. Zijn verplichting tot inburgering stopt.
- Een Brit die in 2018 ingeschreven was in Wallonië met een E kaart en in 2022 (met M kaart) verhuist naar Vlaanderen, blijft vrijgesteld. Deze Brit behoudt immers zijn verworven rechten als 'Unieburger'.

Hierna volgt een opsomming van de verschillende verblijfsstatuten die een vreemde nieuwkomer verplichten tot inburgering. Daarna komen de bedienaars van erkende erediensten aan bod.

#### 4.5.2 Niet-EU+ gezinsmigrant met Belg (via huwelijk, samenwoont of afstamming) die geen gebruik maakt van vrij verkeer binnen EU+

##### Verblijfsprofiel

- oranje kaart (attest van immatriculatie), geldig voor 6 maanden (te rekenen vanaf de aanvraag via bijlage 19ter)
- of bijlage 9/F kaart
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart F)
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

Wat is “gebruik maken van het vrij personenverkeer binnen de EU+”? De afspraak is dat de gezinsmigrant samen met de Belg meer dan 3 maanden in een andere EU+ lidstaat verbleven moet hebben, en dat moet kunnen bewijzen.

Let op: Ook een Brit die voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven wordt op basis van een aanvraag vanaf 1 januari 2021 als gezinsmigrant met een Belg, is verplicht (tenzij ze samen gebruik hebben gemaakt van het vrij personenverkeer).

#### 4.5.3 Niet-EU+ “andere familieleden” van EU+ onderdaan dan Europeesrechtelijk omschreven:

- Niet-EU+ partner (en diens descendente en ascendenten) met duurzame relatie met EU+ onderdaan, wettelijk of feitelijk samenwonend
- Niet-EU+ ouder van een minderjarige EU+ onderdaan
- Niet-EU+ ruimer familielid (bijvoorbeeld broer, zus, tante, oom, ...) dat in het land van herkomst ten laste is of deel uitmaakt van het gezin van de EU+ onderdaan, of dat vanwege ernstige gezondheidsredenen strikt nood heeft aan persoonlijke verzorging door de EU+ onderdaan

##### Verblijfsprofiel

- oranje kaart (attest van immatriculatie), geldig voor 6 maanden (te rekenen vanaf de aanvraag via bijlage 19ter)
- of bijlage 9/F kaart
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart F)
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

Let op: ook een Brit die voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven wordt op basis van een aanvraag vanaf 1 januari 2021 als “ander familielid” van een EU+ onderdaan, is verplicht.

Let op: Welke familieleden hebben wel recht op een vrijstelling en zijn dus niet verplicht?

Familielid (in Europeesrechtelijke zin) van EU+ onderdaan (behalve van een Belg), die de EU+ burger begeleidt of zich bij hem voegt:

- Echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>9</sup> van een EU+ onderdaan (behalve van een Belg)
- (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn = descendenten) beneden 21 jaar of boven 21 jaar maar ten laste van een EU+ onderdaan (behalve van een Belg) of van diens echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>10</sup>
- (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn = ascendenten) ten laste van een EU+ onderdaan (behalve van een Belg) of van diens echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>11</sup>

#### 4.5.4 Niet-EU+ gezinsmigrant met niet-EU+ onderdaan die zelf geen vrijgestelde arbeids- of studiemigrant is (via huwelijk, samenwoont of afstamming)

##### Verblijfsprofiel

- oranje kaart (attest van immatriculatie), geldig voor maximum 9 maanden (of korter, beperkt tot de geldigheidsduur van het verblijf van het familielid) in combinatie met bijlage 15bis (bewijs van aanvraag tot verblijf)
- of een A kaart<sup>12</sup>
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

Let op: niet verplicht met oranje kaart (attest van immatriculatie) die verlengd is voor 3 maanden (wel doelgroep)

Let op: ook de Brit die voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven wordt op basis van een aanvraag vanaf 1 januari 2021 als gezinsmigrant met een niet-EU+ onderdaan, inclusief met een Brit die pas vanaf 1 januari 2021 in België verblijft (tenzij de niet-EU+ onderdaan zelf vrijgestelde arbeids- of studiemigrant is) is verplicht.

##### Bijvoorbeeld:

Een Brit huwt in januari 2021 met een Belg, vraagt gezinshereniging aan op die basis en krijgt een F kaart. Na vier jaar strandt het huwelijk en hertrouwt de Brit met een Britse in het Verenigd Koninkrijk. De Britse vraagt in 2025 gezinshereniging aan op basis van het huwelijk met haar Britse echtgenoot en krijgt een A kaart. Zij is verplicht tot inburgering als niet-EU+ gezinsmigrant met een niet-EU+ onderdaan (tenzij die zelf vrijgesteld is als arbeids- of studiemigrant).

<sup>9</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland ("lebenspartnerschaft"), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk ("civil partnership") en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

<sup>10</sup> zie noot 10

<sup>11</sup> zie noot 10

<sup>12</sup> Gezinsmigranten met niet-EU+ die hun aanvraag in het buitenland indienen (visum type D gezinshereniging) krijgen bij hun inschrijving in België meteen een A kaart: dan worden en blijven zij verplicht.

Gezinsmigranten met niet-EU+ die hun aanvraag in België indienen, krijgen eerst een oranje kaart van 9 maanden (of korter, beperkt tot de geldigheidsduur van het verblijfsrecht van het familielid): dan worden zij verplicht. Uitzonderlijk wordt deze verlengd met (2x) 3 maanden. Bij negatieve beslissing worden zij sinds 6/9/2013 onmiddellijk geschrapt uit het vreemdelingenregister, ook al kunnen zij nog een schorsend annulatieberoep indienen bij de RvV waardoor zij een bijlage 35 krijgen (voor 3 maanden en maandelijks verlengbaar). Zij zijn dan niet meer verplicht (omdat ze geen verblijfstitel van meer dan 3 maanden meer hebben) en eigenlijk ook geen doelgroep meer (omdat ze niet meer ingeschreven zijn in het Rijksregister) maar ze mogen nog wel een opgestart inburgeringstraject afwerken. Bij toekenning van de gezinshereniging (na 9 of max. 15 maanden of na beroep bij RvV) krijgen zij een tijdelijke A kaart: dan blijven zij verplicht of herneemt de verplichting.

#### 4.5.5 Erkende vluchteling

##### Verblijfsprofiel

- A kaart, geldig voor 5 jaar (beperkt verblijfsrecht) of B kaart, geldig voor 5 jaar en verlengbaar zonder voorwaarden (onbeperkt verblijfsrecht); onder “nationaliteit” staat “vluchteling”
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 7 of 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (7) de overschrijving van wachtregister naar vreemdelingenregister (op basis van een beslissing of attest van erkenning als vluchteling), of (8) de afgifte van de verblijfskaart B (in de gemeente waar betrokkene in het vreemdelingenregister ingeschreven is)
- bovenstaande documenten zijn gebaseerd op een “beslissing tot erkenning als vluchteling” door CGVS of RvV + “attest van erkenning als vluchteling” afgeleverd door CGVS na beroepstermijn tegen de beslissing
- ingeschreven in het vreemdelingenregister (of in het wachtregister als zij pas erkend zijn en nog moeten overgeschreven worden naar het vreemdelingenregister: dan hebben zij een bijlage 15 met aangekruist vakje 7)
- Sinds 29/2/2016 zijn vluchtelingen ook verplicht als zij binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Rijksregister (buiten Vlaanderen) naar een Vlaamse gemeente verhuizen en zich daar inschrijven (na 28/2/2016).

Let op: niet verplicht tijdens het onderzoek van hun asielaanvraag met oranje kaart (attest van immatriculatie) of met bijlage 35, geldig voor 1 of 3 maanden (wel doelgroep na 4 maanden na de indiening van de asielaanvraag).

#### 4.5.6 Subsidiair beschermde

##### Verblijfsprofiel

- A kaart voor 1 jaar (beperkt verblijfsrecht) of B kaart (5 jaar geldig en verlengbaar zonder voorwaarden = onbeperkt verblijfsrecht)
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 7, 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (7) de overschrijving van wachtregister naar vreemdelingenregister (op basis van een beslissing tot machtiging van verblijf na toekenning van de subsidiaire bescherming), of (8) de afgifte van de verblijfskaart A of B, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- bovenstaande documenten zijn gebaseerd op een beslissing tot toekenning van subsidiaire bescherming van CGVS of RvV + een beslissing tot machtiging van verblijf van DVZ. Deze DVZ beslissing geldt als (eerste) verblijfstitel van meer dan 3 maanden. Voor inburgering geldt het moment van deze DVZ beslissing omdat dat een verblijfsrecht inhoudt en omdat betrokkene op dat moment al in het Rijksregister ingeschreven is maar alleen nog van wachtregister naar vreemdelingenregister overgeschreven moet worden. Vanaf deze beslissing worden zij verplicht tot inburgering, op voorwaarde dat zij dan al in een Vlaamse gemeente ingeschreven zijn in het RR.
- ingeschreven in het vreemdelingenregister
- Zij zijn ook verplicht (sinds 29/2/2016) als zij binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Rijksregister (buiten Vlaanderen) naar een Vlaamse gemeente verhuizen en zich daar inschrijven (na 28/2/2016).

Let op: niet verplicht tijdens het onderzoek van hun asielaanvraag met oranje kaart (attest van immatriculatie) geldig voor 1 of 3 maanden (wel doelgroep na 4 maanden na de start van de asielprocedure).

#### 4.5.7 Medisch geregulariseerde (artikel 9ter Verblifswet)

##### Verblifsprofiel

- A kaart voor 1 jaar (beperkt verblijfsrecht) of B kaart (5 jaar geldig en verlengbaar zonder voorwaarden = onbeperkt verblijfsrecht)
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A of B, of (2) een vernieuwing van de verblijfsvergunning
- ingeschreven in het vreemdelingenregister
- bovenstaande documenten zijn gebaseerd op een 9ter beslissing tot machtiging van verblijf van DVZ. Deze beslissing geldt als (eerste) verblijfstitel van meer dan 3 maanden
- Zij zijn ook verplicht (sinds 29/2/2016) als zij binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Rijksregister (buiten Vlaanderen) naar een Vlaamse gemeente verhuizen en zich daar inschrijven (na 28/2/2016).

Let op:

- Niet verplicht tijdens het onderzoek van hun 9ter aanvraag met oranje kaart (attest van immatriculatie) geldig voor 1 of 3 maanden (wel doelgroep)
- Als de 9ter aanvraag eerst ontvankelijk werd verklaard en later pas gegrond wordt verklaard, geldt de verplichte inburgering vanaf het moment van deze DVZ beslissing omdat dat een verblijfsrecht inhoudt en omdat betrokkene op dat moment al in het RR ingeschreven is (met name: in het vreemdelingenregister als ontvankelijk verklaarde 9ter aanvrager). De datum van deze DVZ beslissing wordt ingeschreven in IT 202 in het RR. Vanaf deze DVZ beslissing worden zij verplicht tot inburgering, op voorwaarde dat zij dan al in een Vlaamse gemeente ingeschreven zijn in het RR.
- Als zij op het moment van de DVZ beslissing tot machtiging van verblijf nog niet ingeschreven waren in het RR (als de 9ter aanvraag niet eerst ontvankelijk verklaard is maar direct gegrond verklaard is), dan geldt voor de verplichte inburgering de datum van de eerste inschrijving in het RR met de verblijfstitel van meer dan 3 maanden.

#### 4.5.8 Slachtoffer van mensenhandel of mensensmokkel

##### Verblifsprofiel

- A kaart voor 6 maanden of 1 jaar (beperkt verblijfsrecht) of B kaart (5 jaar geldig en verlengbaar zonder voorwaarden = onbeperkt verblijfsrecht)

- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A of B, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- bovenstaande documenten zijn gebaseerd op een beslissing tot machtiging van verblijf van DVZ; het statuut van slachtoffer mensenhandel of mensensmokkel staat niet op de verblijfskaart, maar kan aangetoond worden door een attest, afgegeven door de gespecialiseerde dienst die hen begeleidt (Payoke in Antwerpen, Pag-Asa in Brussel of Sürya in Luik), of door de “reden van verblijf” IT 202 in het Rijksregister
- ingeschreven in het vreemdelingenregister
- Zij zijn ook verplicht (sinds 29/2/2016) als zij binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Rijksregister (buiten Vlaanderen) naar een Vlaamse gemeente verhuizen en zich daar inschrijven (na 28/2/2016).

Let op: geen doelgroep met bijlage 15 met aangekruist vakje 6 (want nog niet ingeschreven in het rijksregister). Niet verplicht, maar wel doelgroep, met oranje kaart (attest van immatriculatie) geldig voor 3 maanden.

#### 4.5.9 **Geregulariseerde (artikel 9bis Verblijfwet) of discretionaire verblijfsvergunning<sup>13</sup>**

##### Verblijfsprofiel

- A kaart voor 6 maanden of 1 jaar (beperkt verblijfsrecht) of B kaart (5 jaar geldig en verlengbaar zonder voorwaarden = onbeperkt verblijfsrecht)
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A of B, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning
- ingeschreven in het vreemdelingenregister
- bovenstaande documenten zijn gebaseerd op een beslissing tot machtiging van verblijf van DVZ
- wanneer de discretionaire verblijfsvergunning enkel gebaseerd is op werk, studies, onderwijs, opleiding, stage, uitwisseling of vrijwilligerswerk, geldt er geen verplichting (wel doelgroep)
- Zij zijn ook verplicht (sinds 29/2/2016) als zij binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Rijksregister (buiten Vlaanderen) naar een Vlaamse gemeente verhuizen en zich daar inschrijven (na 28/2/2016).

Let op: niet verplicht indien tijdelijk geregulariseerd op basis van een arbeidskaart B (wel doelgroep)

#### 4.5.10 **Niet-EU+ onderdaan die langdurig ingezetene in EU-lidstaat is (behalve Ierland of Denemarken), met een tweede verblijf in België op basis van overige bestaansmiddelen**

##### Verblijfsprofiel

<sup>13</sup> Naast het feit dat het verblijf van vreemdelingen in België op basis van humanitaire of andere redenen geregulariseerd kan worden, is het ook mogelijk dat vreemdelingen die nog in het buitenland verblijven, omwille van humanitaire redenen de toestemming krijgen om in België te verblijven (in toepassing van artikel 9 lid 2 Verblijfwet). Deze vreemdelingen krijgen bij aankomst in België een A of B kaart. Een concreet voorbeeld van dit statuut (naast andere) is dat van kloosterlingen.

- niet-EU+ onderdaan die, op basis van minstens 5 jaar legaal en ononderbroken verblijf in een ander EU-land (met uitzondering van Ierland en Denemarken), de status van langdurig ingezetene in dat EU-land heeft bekomen, en die in België op basis van dit statuut én op basis van “overige bestaansmiddelen” een tweede verblijf heeft bekomen.
- A kaart voor 1 jaar (beperkt verblijfsrecht) of B kaart (5 jaar geldig en verlengbaar zonder voorwaarden = onbeperkt verblijfsrecht)
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting (8) de afgifte van de verblijfskaart A of B, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- ingeschreven in het vreemdelingenregister
- Zij zijn ook verplicht (sinds 29/2/2016) als zij binnen de 5 jaar na hun eerste inschrijving in het Rijksregister (buiten Vlaanderen) naar een Vlaamse gemeente verhuizen en zich daar inschrijven (na 28/2/2016).

Let op:

- Voor de langdurig ingezetene niet-EU+ vreemdeling in een ander EU-land die in België een tweede verblijf krijgt wegens “overige (of eigen) bestaansmiddelen” geldt een vrijstelling voor de cursus Maatschappelijke Oriëntatie (niet voor NT2) als de betrokken EU-lidstaat voor het toekennen van het statuut van langdurig ingezetene al een integratievoorwaarde heeft gesteld
  - Dat kan het geval zijn in Duitsland, Estland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Tsjechië, Portugal, Roemenië (de inburgeraar moet het bewijs van de nagekomen integratievoorwaarde voorleggen om van de vrijstelling voor MO-cursus in Vlaanderen te kunnen genieten).
  - Er geldt geen integratievoorwaarde voor het toekennen van het statuut van langdurig ingezetene in Bulgarije, Cyprus, Finland, Hongarije, Polen, Slovenië, Slowakije, Spanje, Zweden; en evenmin in de EU-landen die het statuut van langdurig ingezetenen niet kennen: Denemarken en Ierland; en evenmin in de EER-landen IJsland, Liechtenstein, Noorwegen (deze inburgeraars hebben dus geen recht op vrijstelling voor MO, en uiteraard ook niet voor de cursus NT2).
- Sinds 8/3/2015 wordt een attest van immatriculatie (AI) van 4 maanden afgeleverd tijdens de aanvraagprocedure voor een tweede verblijf in België van een langdurig ingezetene derdelander in een ander EU-land. Het AI wordt afgeleverd nog voor de bewijzen binnengebracht zijn voor een van de 3 mogelijkheden: het tweede verblijf op basis van werk, of op basis van studies, of op basis van eigen (of overige) bestaansmiddelen.
  - Een tweede verblijf op basis van werk (‘activiteit al dan niet in loondienst’ is de vermelding in IT 202 van het Rijksregister) is een verblijf als arbeidsmigrant. Een arbeidsmigrant is sinds 29/2/2016 alleen nog uitgesloten van inburgering als zijn verblijf en werk maximaal één jaar kan duren en niet verlengbaar is. De meeste verblijven van arbeidsmigranten zijn wel verlengbaar na een jaar en zij zijn dus wel doelgroep van inburgering, vanaf het AI. Een rechthebbende arbeidsmigrant is sowieso vrijgesteld van de verplichting.
  - Een tweede verblijf op basis van studies zorgde vroeger voor een uitsluiting van inburgering (als niet-EU+ student). Maar sinds 29/2/2016 zijn studenten ook rechthebbend geworden, vanaf het AI. Een derdelands student is sowieso vrijgesteld van de verplichting.
  - Een tweede verblijf op basis van eigen bestaansmiddelen met een eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden (bv. het AI van 4 maanden) is in principe verplicht tot inburgering (tenzij vrijgesteld van MO, zoals hierboven toegelicht). Maar na het eerste AI van 4 maanden kan dat AI nog verlengd worden met 3 maanden: dan is hij niet meer verplicht. Als daarna toch een A kaart wordt toegekend, herleeft de verplichting.



#### 4.5.11 Bedienaar van erkende eredienst (ook ouder dan 65; zowel vreemdeling als Belg die in het buitenland geboren is en waarvan minstens één ouder ook in het buitenland geboren is), ongeacht termijn van inschrijving in Rijksregister

##### Verblijfsprofiel

- er bestaat geen specifiek verblijfsstatuut voor bedienaars van erkende erediensten; elke migrant (arbeidsmigrant, gezinsmigrant, discretionaire verblijfsvergunning,...) kan deze functie uitoefenen en op basis daarvan is hij of zij verplicht tot inburgering. De verplichte inburgering geldt alleen voor bedienaars van een door de Vlaamse overheid erkende geloofsgemeenschap
- De Vlaamse overheid (met name het Agentschap Binnenlands Bestuur) verwittigt in principe zelf de betrokken bedienaars en het Agentschap Integratie en Inburgering waar zij verblijven van het feit dat de bedienaar verplicht is tot inburgering.

Let op:

- Een bedienaar van erkende eredienst die in België verblijft met een uitgesloten verblijfsstatuut is geen doelgroep van inburgering. Dit is zeer uitzonderlijk.
- Voor de verplichte inburgering als bedienaar van erkende eredienst gelden niet dezelfde vrijstellingen als voor vreemde nieuwkomers. Bijvoorbeeld: een bedienaar die het verblijfsstatuut heeft van arbeidsmigrant (in dienst van een Belgische of buitenlandse werkgever, dus ook bijvoorbeeld Turkse imams van Diyanet) is toch verplicht omdat hij bedienaar van een erkende eredienst is (mits Vlaamse erkenning van de specifieke geloofsgemeenschap).

Werkafspraken voor trajectbegeleiders:

- Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) van de Vlaamse overheid verwittigt in principe zelf de verplichte bedienaars. Toch is het mogelijk dat een bedienaar van een erkende eredienst niet door het ABB verwittigd werd van het feit dat hij een verplichte bedienaar is, maar dat hij zich om andere redenen spontaan aanmeldt bij een Agentschap en dat tijdens het gesprek tussen trajectbegeleider en inburgeraar blijkt dat het gaat om een bedienaar.
  - De trajectbegeleider van het **AgII** contacteert in dat geval de expert trajecten of het aanspreekpunt trajecten van de regio. Die gaat na op de lijst van de door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschappen of het gaat om een bedienaar van een van de erkende erediensten. Als dat het geval is, verwittigt de trajectbegeleider de bedienaar dat hij een verplichte inburgeraar is en volgt hij of zij het dossier verder op.
  - De trajectbegeleider van **Atlas of IN-Gent** kijkt zelf na op de lijst van door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschappen of het gaat om een bedienaar van een erkende eredienst. Als dat het geval is, informeert de trajectbegeleider de bedienaar dat hij een verplichte inburgeraar is en volgt hij of zij het dossier verder op.
- De trajectbegeleider informeert Gerlinde Doyen van het ABB via mail ([gerlinde.doyen@kb.vlaanderen.be](mailto:gerlinde.doyen@kb.vlaanderen.be)) over de aanmelding van de verplichte bedienaar. ABB zet dan een vinkje in het dossier dat het effectief gaat om een bedienaar als bedoeld in het decreet van 7 juni 2013.
- De Agentschappen informeren het ABB in elk geval (ongeacht of het om een werving door ABB of om een vaststelling van een Agentschap gaat) als de bedienaar:
  - het attest van inburgering behaald heeft
  - een bewijs van regelmatige deelname ontvangen heeft

- een inbreuk op zijn inburgeringsplicht heeft gepleegd en het dossier is overgemaakt aan de handhavingsambtenaar
- vrijgesteld is van de inburgeringsplicht.
- Als trajectbegeleider moet je dus niet pro-actief uitzoeken of iemand toevallig een bedienaar is van een door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschap. Alleen wanneer in een gesprek ter sprake komt dat iemand bedienaar is, is het aan de trajectbegeleider of de expert of het aanspreekpunt trajecten om de lijst met erkende geloofsgemeenschappen er op na te slaan.

## 4.6 Verplichte inburgeraars per categorie

Hierboven vind je een overzicht van alle verplichte vreemde nieuwkomers opgedeeld per soort verblijfsstatuut. We kunnen deze verplichte inburgeraars ook op een andere manier beschrijven, los van het verblijfsstatuut, maar opgedeeld in categorieën (die hierboven al kort werden beschreven).

### 4.6.1 De verplichte inburgeraar–vreemde nieuwkomer

- 1 De vreemdeling
- 2 die minstens 18 en minder dan 65 jaar oud is
- 3 die is ingeschreven in het RR in een gemeente in het Vlaamse gewest
- 4 die niet uitgesloten is van inburgering d.w.z. geen asielzoeker die minder dan 4 maanden geleden asiel aanvraag of geen verblijf met tijdelijk doel
- 5 voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden
- 6 voor zover hij niet tot één van onderstaande categorieën vrijgesteld behoort:
  - a burgers van een EU+ land (EU, EER, Zwitserland) behalve België
  - b de “familieleden” (in Europeesrechtelijke zin) van een EU+ burger behalve België, die de EU+ burger begeleiden of zich bij hem voegen:
    - ▶ echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>14</sup> van een EU+ onderdaan behalve België
    - ▶ (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
    - ▶ (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn) ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
  - c (Belgen en) hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden
  - d Langdurig ingezetene derdelanders (niet-EU+ vreemdelingen) in een EU-lidstaat die zich komen inschrijven in België op basis van “overige bestaansmiddelen” (richtlijn 2003/109/EG) zijn vrijgesteld van de cursus maatschappelijke oriëntatie als zij het bewijs voorleggen dat zij in de eerste EU lidstaat al aan integratievoorwaarden hebben voldaan. Zij zijn in dat geval alleen verplicht tot het volgen van een vormingspakket Nederlands als tweede taal.
- 7 voor zover hij niet is vrijgesteld op grond van “het voorlopige karakter van het verblijf dat mogelijk definitief kan worden”. Deze vrijstelling geldt voor alle niet-EU+ arbeidsmigranten en studiemigranten (en hun echtgeno(o)te, samenwonende partner in het kader van een duurzame relatie en hun kinderen)

<sup>14</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

- 8 voor zover hij:
- a de verplichte inburgering nog niet voldaan heeft (hetzij door regelmatige deelname, hetzij doordat hij de doelstellingen van het vormingsprogramma behaald heeft)
  - b geen medisch attest kan voorleggen dat aantoonst dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft en waardoor (verdere) deelname blijvend onmogelijk is
  - c geen getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs, behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, kan voorleggen
  - d geen attest van regelmatige lesbijwoning van onthaalonderwijs (OKAN) kan voorleggen

#### Verblijfsprofiel

- oranje kaart (attest van immatriculatie), of bijlage 15 met aangekruist vakje 2, 7<sup>15</sup> of 8, of A of B kaart
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

#### 4.6.2 Vreemdeling die na 28/2/2016 naar Vlaanderen verhuist nadat hij minder dan 5 jaar voordien voor het eerst in Wallonië of Brussel ingeschreven was

- 1 De vreemdeling
- 2 die minstens 18 en minder dan 65 jaar oud is
- 3 die na 28/2/2016 verhuist naar en in het RR ingeschreven is in een gemeente in het Vlaamse gewest, nadat hij minder dan 5 jaar voordien voor het eerst ingeschreven werd in het RR in een Belgische gemeente, meer bepaald in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, het Franse taalgebied of het Duitse taalgebied
- 4 die niet uitgesloten is van inburgering d.w.z. geen asielzoeker die minder dan 4 maanden geleden asiel aanvraag of geen verblijf met tijdelijk doel
- 5 en die bij de inschrijving in een gemeente in het Vlaamse gewest een verblijfstitel van meer dan 3 maanden heeft
- 6 voor zover hij niet tot één van onderstaande categorieën vrijgesteld behoort:
  - a burgers van een EU+ land (EU, EER, Zwitserland) behalve België
  - b de "familieleden" (in Europeesrechtelijke zin) van een EU+ burger behalve België, die de EU+ burger begeleiden of zich bij hem voegen:
    - ▶ echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>16</sup> van een EU+ onderdaan behalve België
    - ▶ (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
    - ▶ (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn) ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
  - c (Belgen en) hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België

<sup>15</sup> De bijlage 15 met aangekruist vakje (7) 'om zich te laten inschrijven' verplicht alleen tot inburgering als betrokkene al in het RR ingeschreven is: dat is in praktijk alleen zo voor erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden. Zie pagina 34.

<sup>16</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland ("Lebenspartnerschaft"), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk ("civil partnership") en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden

- d Langdurig ingezeten derdelanders (niet-EU+ vreemdelingen) in een EU-lidstaat die zich komen inschrijven in België op basis van “overige bestaansmiddelen” (richtlijn 2003/109/EG) zijn vrijgesteld van de cursus maatschappelijke oriëntatie als zij het bewijs voorleggen dat zij in de EU lidstaat al aan integratievoorwaarden hebben voldaan. Zij zijn in dat geval alleen verplicht tot het volgen van een vormingspakket Nederlands als tweede taal.
- 7 voor zover hij niet is vrijgesteld op grond van “het voorlopige karakter van het verblijf dat mogelijk definitief kan worden”. Deze vrijstelling werd toegekend aan alle niet-EU+ arbeidsmigranten en studiemigranten (en hun echtgeno(o)te, samenwonende partner in het kader van een duurzame relatie en hun kinderen).
- 8 voor zover hij:
- a de verplichte inburgering nog niet voldaan heeft (hetzij door regelmatige deelname, hetzij doordat hij de doelstellingen van het vormingsprogramma behaald heeft)
  - b geen medisch attest kan voorleggen dat aantoont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft en waardoor (verdere) deelname blijvend onmogelijk is
  - c geen getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs, behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, kan voorleggen
  - d geen attest van regelmatige lesbijwoning van onthaalonderwijs (OKAN) kan voorleggen

#### Verblijfsprofiel

- oranje kaart (attest van immatriculatie), of bijlage 15 met aangekruist vakje 2, 7<sup>17</sup> of 8, of A of B kaart
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

### 4.6.3 De verplichte inburgeraar-Belgische nieuwkomer

- 1 De Belg geboren buiten België met minstens één ouder geboren buiten België
- 2 die minstens 18 en minder dan 65 jaar oud is
- 3 die is ingeschreven in het RR in een gemeente in het Vlaamse gewest
- 4 voor zover hij niet tot één van onderstaande categorieën vrijgestelden behoort:
  - a burgers van een EU+ land (EU, EER, Zwitserland) behalve België
  - b de “familieleden” (in Europeesrechtelijke zin) van een EU+ burger behalve België, die de EU+ burger begeleiden of zich bij hem voegen:
    - ▶ echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>18</sup> van een EU+ burger behalve België
    - ▶ (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot

<sup>17</sup> De bijlage 15 met aangekruist vakje (7) ‘om zich te laten inschrijven’ verplicht alleen tot inburgering als betrokkene al in het RR ingeschreven is: dat is in praktijk alleen zo voor erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden. Zie pagina 34.

<sup>18</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

- ▶ (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn) ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
  - c (Belgen en) hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden
- 5 voor zover hij:
- a de verplichte inburgering nog niet voldaan heeft (hetzij door regelmatige deelname, hetzij doordat hij de doelstellingen van het vormingsprogramma behaald heeft)
  - b geen medisch attest kan voorleggen dat aantoont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft en waardoor (verdere) deelname blijvend onmogelijk is
  - c geen getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs, behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, kan voorleggen

#### 4.6.4 Belg die na 28/2/2016 naar Vlaanderen verhuist nadat hij minder dan 5 jaar voordien voor het eerst in Wallonië of Brussel ingeschreven was als Belgische nieuwkomer

- 1 De Belg geboren buiten België met minstens één ouder geboren buiten België
- 2 die na 28/2/2016 verhuist naar en in het RR ingeschreven is in een gemeente in het Vlaamse gewest, nadat hij minder dan 5 jaar voordien voor het eerst ingeschreven werd in het RR in een Belgische gemeente, meer bepaald in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, het Franse taalgebied of het Duitse taalgebied
- 3 die op het moment van zijn eerste inschrijving in het RR in een Belgische gemeente (in Wallonië of Brussel) al minstens 18 jaar oud was
- 4 en die (nog steeds) minder dan 65 jaar oud is
- 5 voor zover hij niet tot één van onderstaande categorieën vrijgestelden behoort:
  - a burgers van een EU+ land (EU, EER, Zwitserland) behalve België
  - b de “familieleden” (in Europeesrechtelijke zin) van een EU+ burger behalve België, die de EU+ burger begeleiden of zich bij hem voegen:
    - ▶ echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>19</sup> van een EU+ onderdaan behalve België
    - ▶ (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
    - ▶ (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn) ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
  - c (Belgen en) hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden
- 6 voor zover hij:

---

<sup>19</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

- a de verplichte inburgering nog niet voldaan heeft (hetzij door regelmatige deelname, hetzij doordat hij de doelstellingen van het vormingsprogramma behaald heeft)
- b geen medisch attest kan voorleggen dat aantoont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft en waardoor (verdere) deelname blijvend onmogelijk is
- c geen getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs, behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, kan voorleggen
- d geen attest van regelmatige lesbijwoning van onthaalonderwijs kan voorleggen

#### 4.6.5 De verplichte minderjarige nieuwkomer die 18 wordt

- 1 De minderjarige nieuwkomer zoals gedefinieerd in de organieke onderwijswetgeving (die bij inschrijving in of start van het “onthaalonderwijs” niet het Nederlands als thuistaal of moedertaal heeft, onvoldoende de onderwijstaal beheerst om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen en maximaal 1 jaar ononderbroken in België verblijft, en op 31/12 na aanvang van het schooljaar onthaalonderwijs jonger is dan 18 jaar)
- 2 die 18 jaar geworden is
- 3 die is ingeschreven in het RR in een gemeente in het Vlaamse gewest
- 4 die niet uitgesloten is van inburgering d.w.z. geen asielzoeker die minder dan 4 maanden geleden asiel aanvraag of geen verblijf met tijdelijk doel
- 5 nog geen 12 opeenvolgende maanden voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden ingeschreven op het moment dat hij 18 wordt
- 6 voor zover hij niet tot één van onderstaande categorieën vrijgestelden behoort:
  - a burgers van een EU+ land (EU, EER, Zwitserland) behalve België
  - b de “familieleden” (in Europeesrechtelijke zin) van een EU+ burger behalve België, die de EU+ burger begeleiden of zich bij hem voegen:
    - ▶ echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>20</sup> van een EU+ burger behalve België
    - ▶ (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
    - ▶ (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn) ten laste van een EU+ burger behalve België of van diens echtgenoot
  - c (Belgen en) hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden
- 7 voor zover hij niet is vrijgesteld op grond van “het voorlopige karakter van het verblijf dat mogelijk definitief kan worden”. Deze vrijstelling werd toegekend aan alle niet-EU+ arbeidsmigranten en studiemigranten (en hun echtgeno(o)te, samenwonende partner in het kader van een duurzame relatie en hun kinderen)
- 8 voor zover hij:
  - a de verplichte inburgering nog niet voldaan heeft (hetzij door regelmatige deelname, hetzij doordat hij de doelstellingen van het vormingsprogramma behaald heeft)
  - b geen medisch attest kan voorleggen dat aantoont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft en waardoor (verdere) deelname blijvend onmogelijk is

---

<sup>20</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

- c geen getuigschrift basisonderwijs, of een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs, behaald in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap of het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, erkende, gefinancierde, georganiseerde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, kan voorleggen
- d geen attest van regelmatige lesbijwoning van onthaalonderwijs (OKAN) kan voorleggen
- e geen inschrijving in het onthaalonderwijs of voor een opleiding die leidt tot een diploma secundair of hoger onderwijs kan voorleggen, wat de inburgeringsverplichting opschort tot 31/8 van het schooljaar, en wat de inburgeringsverplichting na een volledig schooljaar onthaalonderwijs of bij een nieuwe inschrijving opheft

#### 4.6.6 De verplichte inburgeraar – bedienaar van een erkende eredienst

- 1 De Belg geboren buiten België met minstens één ouder geboren buiten België OF de vreemdeling
- 2 die minstens 18 jaar oud is
- 3 die is ingeschreven in het RR in het Vlaamse gewest
- 4 die niet uitgesloten is van inburgering d.w.z. geen asielzoeker die minder dan 4 maanden geleden asiel aanvraag of geen verblijf met tijdelijk doel
- 5 met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden
- 6 en die valt onder het decreet van 7/5/2004 betreffende de materiële organisatie en de werking van de erkende erediensten<sup>21</sup>, namelijk:
  - a de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke van de parochie voor de rooms-katholieke eredienst en zijn vervanger
  - b de predikant voor de protestantse eredienst en zijn vervanger
  - c de bedienaar van de eredienst voor de anglicaanse eredienst en zijn vervanger
  - d de rabbijn voor de Israëlitische eredienst en zijn vervanger
  - e de kerkbedienaar en zijn vervanger voor de orthodoxe eredienst
  - f de eerste imam en zijn vervanger voor de islamitische eredienst;
- 7 voor zover hij niet tot één van onderstaande categorieën behoort:
  - a burgers van een EU+ land (EU, EER, Zwitserland) behalve België
  - b de “familieleden” (in Europeesrechtelijke zin) van een EU+ burger behalve België, die de EU+ burger begeleiden of zich bij hem voegen:
    - ▶ echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>22</sup> van een EU+ burger behalve België
    - ▶ (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ burger (behalve België) of van diens echtgenoot
    - ▶ (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn) ten laste van een EU+ burger (behalve België) of van diens echtgenoot
  - c Belgen en hun familieleden in Europeesrechtelijke zin, die gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden
- 8 voor zover hij:

<sup>21</sup> Enkel de huidige en toekomstige bedienaars van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschappen die sinds 1/1/2007 erkend worden op basis van het decreet van 7/5/2004 vallen onder de inburgeringsplicht.

<sup>22</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

- a de verplichte inburgering nog niet voldaan heeft (hetzij door regelmatige deelname, hetzij doordat hij de doelstellingen van het vormingsprogramma behaald heeft)
- b geen medisch attest kan voorleggen dat aantoont dat hij ernstig ziek is of een mentale of fysieke handicap heeft en waardoor (verdere) deelname blijvend onmogelijk is
- c geen attest van regelmatige lesbijwoning van onthaalonderwijs (OKAN) kan voorleggen

## 5 Vrijgesteld van de verplichting

Sommige inburgeraars die in principe onder de definitie van verplichte doelgroep vallen, worden vrijgesteld van de verplichting: zij hebben wel recht om vrijwillig inburgering te starten en worden geregistreerd als “rechthebbende” inburgeraars.

Let op: deze term is een beetje misleidend omdat de totale doelgroep inburgeraars (ook de verplichte) een recht op een inburgeringstraject heeft.

Hierna sommen we de situaties op waarin er een vrijstelling van de verplichting tot inburgering geldt (elk van de onderstaande gevallen houdt op zich een vrijstelling in).

### 5.1 EU+ nationaliteit

Een inburgeraar die een EU+ nationaliteit (EU, EER, Zwitserland, behalve België) heeft, wordt vrijgesteld van de verplichting tot inburgering.

Een Belg die ook een EU+ nationaliteit heeft, en dus dubbele nationaliteit heeft, is vrijgesteld op basis van de EU+ nationaliteit.

Let op: Volgende Britten<sup>23</sup> en familieleden van Britten beschouwen we nog als EU+ burgers en familieleden van EU+burgers voor de doelgroepbepaling:

- De Brit die een verblijfsrecht van meer dan drie maanden als (gelijkgestelde van) Unieburger aanvraagt vóór 1 januari 2021 (kreeg eerst een E kaart en kan in de loop van 2021 een M kaart aanvragen)
- Volgende derdelands familieleden die een verblijfsrecht als gezinsmigrant van de Brit aanvragen voor 1 januari 2021 (kregen een F kaart en kunnen in de loop van 2021 een M kaart aanvragen):
  - Echtgenoot of gelijkgesteld<sup>24</sup> partner
  - (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn of descendentes) beneden 21 jaar of (vanaf 21 jaar) ten laste van de Brit of van diens echtgenoot of gelijkgesteld partner
  - (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn of ascendenten) ten laste van de Brit of van diens echtgenoot of gelijkgesteld partner

<sup>23</sup> Brexit: Op 31 januari 2020 verliet het Verenigd Koninkrijk de EU. Sinds 1 januari 2021 zijn ook de overgangsmaatregelen afgelopen. Britten die vanaf 1 januari 2021 naar België komen worden beschouwd als derdelanders. Britten en hun familieleden die voor 1 januari 2021 een verblijfsrecht aanvragen zijn begunstigden van het terugtrekkingsakkoord en behouden hun verworven rechten en blijven we dus beschouwen als ‘unieburger’ of ‘familieelid van een Unieburger’. Ook sommige familieleden waarmee voor 1 januari 2021 al een band bestond, en toekomstige kinderen vallen onder het Terugtrekkingsakkoord en kunnen dus nog beschouwd worden als familieelid van een Unieburger. Lees meer in ons [nieuwsbriefbericht](#).

<sup>24</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.



- Volgende derdelands (dus inclusief Britse) familieleden van de Brit die een verblijfsrecht aanvragen vanaf 1 januari 2021, op voorwaarde dat de Brit zelf een verblijfsrecht heeft aangevraagd als (gelijkgestelde van) Unieburger voor 1 januari 2021:
  - echtgenoot of gelijkgesteld<sup>25</sup> partner
  - (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn of descendentes) beneden 21 jaar of vanaf 21 jaar ten laste van de Brit of van dienst echtgenoot of gelijkgesteld partner
  - (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn of ascendenten) ten laste van de Brit of van diens echtgenoot of gelijkgesteld partner

Bijvoorbeeld: Een Brit die zich in 2019 in België vestigde, kreeg een E kaart. In de loop van 2021 ruilt hij de E kaart in voor een M kaart. Hij huwt in december 2020 met een Marokkaanse vrouw. Zij vraagt gezinshereniging aan in januari 2021 met haar Britse echtgenoot en krijgt een M kaart. Zij is als echtgenote vrijgesteld van de inburgeringsplicht.

## 5.2 Bepaalde familieleden van EU+onderdanen

- Familielid (in Europeesrechtelijke zin) van EU+ onderdaan behalve België, die de EU+ burger begeleidt of zich bij hem voegt:
  - Echtgenoot of gelijkgesteld partner<sup>26</sup> van een EU+ onderdaan behalve België
  - (klein)kinderen (rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn of ‘descendenten’) beneden 21 jaar of ten laste van een EU+ onderdaan (behalve België) of van diens echtgenoot of partner
  - (groot)ouders (rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn of ‘ascendenten’) ten laste van een EU+ onderdaan (behalve België) of van diens echtgenoot

Let op: andere niet-EU+ familieleden van een EU+ onderdaan hebben geen recht op een vrijstelling:

- de niet-EU+ partner met duurzame relatie met EU+ onderdaan, die wettelijk of feitelijk samenwonend is maar die “niet-gelijkgesteld” is
- de niet EU+ descendentes (in neergaande lijn) of ascendenten (in opgaande lijn) van de niet-gelijkgestelde samenwonende partner met duurzame relatie met EU+ onderdaan
- de niet-EU+ ouder van een minderjarige EU+ onderdaan
- het niet-EU+ ruimer familielid (bijvoorbeeld broer, zus, neef, nicht, tante, nonkel,...) dat in het land van herkomst al ten laste was of deel uitmaakte van het gezin van de EU+ onderdaan, of dat vanwege ernstige gezondheidsredenen strikt nood heeft aan persoonlijke verzorging door de EU+ onderdaan.

## 5.3 Belg die gebruik heeft gemaakt van het vrij personenverkeer

Een Belg die gebruik heeft gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeert naar België en daarbij door het uitoefenen van zijn recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zou worden.

Hij moet hiervoor het bewijs leveren dat hij meer dan 3 maanden in een andere EU+ lidstaat verbleven heeft.

<sup>25</sup> Zie voetnoot 24 hierboven.

<sup>26</sup> België stelt alleen partnerschappen uit Denemarken, Duitsland (“lebenspartnerschaft”), Finland, IJsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk (“civil partnership”) en Zweden officieel gelijk met een huwelijk.

#### 5.4 **Bepaalde familieleden van een Belg die gebruik heeft gemaakt van het vrij personenverkeer**

Familielid van een Belg in Europeesrechtelijke zin, die samen gebruik hebben gemaakt van het uit het Europese recht voortvloeiende recht om zich in een EU+ staat te vestigen, nadien terugkeren naar België en daarbij door het uitoefenen van hun recht op vrij verkeer van personen inburgeringsplichtig zouden worden.

Hiervoor moet een bewijs voorgelegd worden dat het familielid samen met de Belg meer dan 3 maanden in een andere EU+ staat verbleven heeft. Bijvoorbeeld een kopie van de verblijfskaart in de andere EU+ staat, een huurcontract in de andere EU+ staat op beide namen, bewijs van inschrijving voor een studie, bewijs van werk,...

#### 5.5 **Langdurig ingezetene met tweede verblijf op basis van ‘overige bestaansmiddelen’**

Niet-EU+ onderdaan die langdurig ingezetene in een andere EU lidstaat is en die daar al aan integratievoorwaarden heeft voldaan om die status te krijgen, is bij een tweede verblijf in België op basis van “overige bestaansmiddelen” enkel verplicht tot het vormingspakket Nederlands als tweede taal (voor zover hij aantoonbaar dat hij aan deze integratievoorwaarden heeft voldaan); dwz is vrijgesteld van de cursus maatschappelijke oriëntatie.

Dat kan het geval zijn in Duitsland, Estland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Tsjechië, Portugal, Roemenië (de inburgeraar moet het bewijs van de vervulde integratievoorwaarde voorleggen om van de vrijstelling voor MO-cursus in Vlaanderen te kunnen genieten). Er geldt geen integratievoorwaarde (en er kan dus ook geen vrijstelling voor reeds vervulde integratievoorwaarde toegestaan worden) in Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Finland, Hongarije, Ierland, IJsland, Liechtenstein, Noorwegen, Polen, Slovenië, Slowakije, Spanje, Zweden.

Er geldt nooit een vrijstelling voor de cursus NT2.

#### 5.6 **Ernstige ziekte of handicap**

Het bewijs van een ernstige ziekte of handicap die deelname blijvend onmogelijk maakt, zorgt voor een vrijstelling van de verplichting.

#### 5.7 **Attest van inburgering al behaald**

Als het attest van inburgering al behaald werd in Vlaanderen of Brussel (op basis van het Vlaamse inburgeringsdecreet), zorgt dat voor een vrijstelling van de verplichting.

Let op: ook personen die in het verleden al regelmatig hebben deelgenomen of de doelstellingen van het vormingsprogramma al behaald hebben, kunnen niet meer verplicht worden omdat zij hun verplichtingen al voldaan hebben.

Let op: een attest van inburgering behaald op basis van andere regelgeving, bijvoorbeeld in Wallonië, of in Nederland, zorgt niet voor een vrijstelling.

#### 5.8 **65+**

De inburgeraar die 65 jaar wordt, of ouder is dan 65 jaar, wordt vrijgesteld van de verplichting.

Let op: deze vrijstelling geldt niet voor een verplichte bedienaar van een erkende eredienst.

## 5.9 Getuigschrift of diploma onderwijs

De inburgeraar die een getuigschrift basisonderwijs, of getuigschrift (na de eerste of tweede graad) of diploma (na de derde graad) van secundair onderwijs, of een diploma hoger onderwijs, behaald in een onderwijsinstelling die wordt erkend, gefinancierd, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse, Franse of Duitstalige gemeenschap of door het Koninkrijk der Nederlanden, met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen, voorlegt, wordt vrijgesteld van de verplichting.

Let op: deze vrijstelling geldt niet voor een verplichte bedienaar van een erkende eredienst.

## 5.10 Attest regelmatig lesbijwoning onthaalonderwijs (OKAN)

De inburgeraar die een attest van regelmatige lesbijwoning van onthaalonderwijs (OKAN) voorlegt, wordt vrijgesteld van de verplichting. Je moet niet nagaan hoeveel maanden les er effectief gevolgd werden. Zodra de school een attest regelmatige lesbijwoning aflevert, geldt er een vrijstelling van de verplichting.

Let op: deze vrijstelling geldt niet voor een verplichte bedienaar van een erkende eredienst.

## 5.11 Arbeidsmigrant of studiemigrant (en hun gezinsmigranten)

Het tijdelijk verblijfsstatuut van arbeidsmigrant of studiemigrant + hun gezinsmigranten (echtgeno(o)t(e), samenwonende partner in het kader van duurzame relatie of kinderen) dat mogelijk definitief kan worden<sup>27</sup>, zorgt voor een vrijstelling van de verplichting:

- Vrijgestelde arbeidsmigranten zijn alle vreemdelingen die in België een verblijfsstatuut hebben bekomen in functie van een werk in loondienst of een zelfstandig werk en die in aanmerking kunnen komen voor een definitieve tewerkstelling in België (in tegenstelling tot de uitgesloten arbeidsmigranten)
- Vrijgestelde studiemigranten zijn alle vreemdelingen die in België een verblijfsstatuut hebben bekomen op basis van studies hoger onderwijs of voorbereidend jaar voor hoger onderwijs (in tegenstelling tot de uitgesloten studiemigranten)
- én hun echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner in het kader van een duurzame relatie, en hun kinderen (die een verblijf kregen als gezinsmigrant met de bovengenoemde rechthebbende arbeidsmigrant of studiemigrant)

Let op: deze vrijstelling geldt niet voor een verplichte bedienaar van een erkende eredienst.

Let op: de Brit die vanaf 1 januari 2021 het verblijfsstatuut van arbeidsmigrant of studiemigrant aanvraagt en verkrijgt, zal -zoals de overige arbeidsmigranten en studiemigranten- vrijgesteld zijn van de inburgeringsplicht. Ook de gezinsmigranten van deze arbeids- of studiemigranten (echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner en kinderen) zijn vrijgesteld.

### Verblijfsprofiel niet-EU+ arbeidsmigranten

- in het bezit van een A kaart of H kaart (Europese blauwe kaart)
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 2 of 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- of bijlage 49

<sup>27</sup> Art. 11, 1° BVR 29/01/2016 past de vrijstelling wegens “voorlopig verblijf dat mogelijk definitief kan worden” toe op personen van wie de reden van verblijf alleen gebaseerd is op werk, studies, onderwijs, opleiding, stage, uitwisseling of vrijwilligerswerk in België, en van wie het verblijfsrecht beperkt is tot de duur van die activiteit.

- ingeschreven in het vreemdelingenregister

Let op: met een bijlage 46 of bijlage 47 ben je nog geen doelgroep.

#### Verblijfsprofiel niet EU+ studiemigranten

- A kaart met geldigheidsduur tot 31 oktober van het lopende academiejaar of schooljaar
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 8 of 2 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- of bijlage 35 – bijzonder verblijfsdocument (in geval van schorsend annulatieberoep bij Raad voor Vreemdelingenbetwistingen tegen weigering verblijf student)<sup>28</sup>
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

#### Verblijfsprofiel niet-EU+ gezinsmigranten met niet-EU+ arbeids- of studiemigrant

- in het bezit van een oranje kaart (attest van immatriculatie), niet langer geldig dan de A kaart van het familielid en maximum 9 maanden
- of een A kaart, niet langer geldig dan de A kaart van het familielid
- of bijlage 15 met aangekruist vakje 2 of 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (8) de afgifte van de verblijfskaart A, of (2) de vernieuwing van de verblijfsvergunning)
- ingeschreven in het vreemdelingenregister

## 5.12 Vrijstelling die enkel geldt voor de minderjarige nieuwkomer die 18 wordt

Er geldt een vrijstelling van de verplichting voor de minderjarige nieuwkomer die 18 jaar oud wordt, in volgende gevallen:

- Op moment van eerste aanmeldingsplicht én op 31 augustus van het schooljaar legt de inburgeraar een bewijs voor van inschrijving in het onthaalonderwijs of van inschrijving voor een opleiding die leidt tot een diploma secundair onderwijs of een diploma hoger onderwijs in een onderwijsinstelling die wordt erkend, gefinancierd, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse, Franse of Duitstalige gemeenschap of door het Koninkrijk der Nederlanden met uitzondering van Aruba en de Nederlandse Antillen (bewijslast ligt bij de inburgeraar)<sup>29</sup>:
  - op het moment van de eerste aanmelding zal er op voorlegging van dat bewijs een **opschorting** van de verplichting toegestaan worden (tot 31 augustus van het schooljaar)
  - op 31 augustus van het schooljaar zal op voorlegging van dat bewijs een **vrijstelling** van de verplichting volgen.

<sup>28</sup> Sinds 6/9/2013 worden vreemdelingen (behalve asielzoekers) die een negatieve verblijfsbeslissing krijgen waartegen zij een schorsend beroep bij de RvV kunnen indienen en waardoor zij een bijlage 35 (voor 3 maanden en maandelijks verlengbaar) krijgen, geschrapt uit het vreemdelingenregister. Wie niet ingeschreven is in het Rijksregister, is geen doelgroep van inburgering. Wie al een inburgeringscontract ondertekend heeft voor hij geschrapt wordt uit het Rijksregister, kan wel nog het inburgeringstraject vervolgen. Dat heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur – team Inburgering bevestigd.

<sup>29</sup> Artikel 27, §6 decreet

## 6 Prioritaire doelgroep van inburgering

Alle vreemde nieuwkomers met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden en alle Belgische nieuwkomers in het Vlaamse én in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zijn prioritaire doelgroep van inburgering.

Prioritair zijn dus de verplichte én de vrijgestelde nieuwkomers (in Vlaanderen) én de rechthebbende nieuwkomers met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden (in Brussel).

Daarnaast zijn in Vlaanderen ook de verplichte bedienaars van erkende erediensten (die niet noodzakelijk “nieuwkomer” zijn) en de verplichte minderjarige nieuwkomers die 18 jaar oud worden, prioritaire doelgroep van inburgering.

Zijn dus prioritaire doelgroep van inburgering:

- de verplichte nieuwkomers in Vlaanderen
- de vrijgestelde nieuwkomers in Vlaanderen
- de rechthebbende nieuwkomers in Brussel met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden
- de verplichte bedienaars van een erkende eredienst in Vlaanderen
- De verplichte minderjarige nieuwkomers die 18 worden in Vlaanderen

## 7 Sanctionering, desanctionering en ontplichting

### 7.1 Sanctionering

#### 7.1.1 Rechthebbend en toch beboet?

Rechthebbende inburgeraars die in Vlaanderen ingeschreven zijn en die een inburgeringscontract aangaan sinds 1/3/2009, kunnen beboet worden wanneer zij minder dan 50% aanwezig zijn op één van de onderdelen van het vormingsprogramma van het inburgeringstraject. Het inburgeringscontract kan wel worden opgeschort om medische of persoonlijke redenen.

Het gaat om een administratieve geldboete van minstens 50 en maximaal 150 euro. De boete kan worden opgelegd door een handhavingsambtenaar van het Agentschap Binnenlands Bestuur. De inburgeraar krijgt wel eerst de kans om zich nog in regel te stellen. Als hij daar niet binnen de 15 werkdagen aan meewerkt, moet het bevoegde Agentschap Integratie en Inburgering de inbreuk melden aan de handhavingsambtenaar. De inburgeraar kan zich nog schriftelijk verweren, en kan als hij daar om verzoekt ook nog worden uitgenodigd op een hoorzitting. Hij kan ook verzoeken om een tolk als dat nodig is. Als de boete wordt opgelegd, is nog een schorsend beroep mogelijk bij de politierechtbank. Dit moet ingediend worden binnen de 15 dagen vanaf de derde werkdag na de dag waarop de brief – een aangetekend schrijven die de aanmaning voorziet – aan de postdiensten overhandigd is. Hoger beroep is mogelijk bij de rechtbank van eerste aanleg. De boete moet worden betaald binnen de 30 dagen nadat de beslissing definitief is geworden.

Let op: deze boete bestaat niet voor inburgeraars die in een gemeente van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingeschreven zijn.

Let op: deze boete is niet van toepassing op personen:

- die door de VDAB doorverwezen zijn naar het EVA en die verplicht ingeschreven werkzoekende zijn of
- voor wie het volgen van een inburgeringscursus is opgenomen als voorwaarde voor de toekenning of het behoud van inkomsten uit maatschappelijke dienstverlening of een leefloon.

Als zij een inbreuk begaan wordt dat gemeld aan respectievelijk het OCMW of de VDAB, die een sanctie kunnen toepassen in het kader van hun eigen wetgeving.

### 7.1.2 Boete voor verplichte inburgeraars

Sinds 1/3/2009 kunnen administratieve geldboetes worden opgelegd aan verplichte inburgeraars die hun verplichtingen niet nakomen.<sup>30</sup>

Let op: de boetes worden alleen toegepast op personen die verplichte nieuwkomer geworden zijn sinds 2/3/2008 en die een inburgeringscontract afsloten vanaf 1/3/2009.<sup>31</sup> De boetes worden niet toegepast op personen die OCMW-steun of een wacht- of werkloosheidsuitkering ontvangen: als zij hun verplichtingen niet nakomen wordt dat gemeld aan respectievelijk het OCMW of de VDAB. Die kunnen een sanctie toepassen in het kader van hun eigen wetgeving.

Aan een verplichte inburgeraar kan een boete worden opgelegd als hij een van de volgende inbreuken heeft gepleegd vanaf 1/3/2009:

- Hij heeft zich niet aangemeld bij het Agentschap Integratie en Inburgering binnen de 3 maanden nadat de inburgeringsplicht is ontstaan: minstens 50 en maximaal 100 euro voor een eerste inbreuk.
- Hij heeft niet meegewerkt aan de intake door het Agentschap Integratie en Inburgering, het onderzoek om het vormingsprogramma te bepalen of de ondertekening van het inburgeringscontract: minstens 50 en maximaal 250 euro voor een eerste inbreuk.
- Hij is voor minstens één onderdeel van het vormingsprogramma meer dan 50% afwezig geweest en heeft de doelstellingen ervan niet bereikt: minstens 50 en maximaal 150 euro voor een eerste inbreuk.
- Hij is voor minstens één onderdeel van het vormingsprogramma minder dan 80% aanwezig geweest en voor elk onderdeel ervan minstens 50% aanwezig geweest en heeft de doelstellingen ervan niet bereikt: minstens 50 en maximaal 100 euro voor een eerste inbreuk.
- Hij heeft zich na een eerste inbreuk niet opnieuw aangemeld bij het Agentschap Integratie en Inburgering om zijn verplichtingen alsnog na te komen, of heeft opnieuw een van de drie hiervoor vermelde inbreuken gepleegd: in dat geval kan een nieuwe boete worden opgelegd, die bij elke nieuwe inbreuk tussen hogere grenzen ligt; de maximale boete is uiteindelijk 5000 euro.

Ook deze administratieve geldboetes worden opgelegd door een handhavingsambtenaar van het Vlaams Agentschap voor Binnenlands Bestuur. De inburgeraar krijgt van het Agentschap Integratie en Inburgering wel eerst de kans om zich nog in regel te stellen. Als hij daar niet binnen de 15 werkdagen aan meewerkt, moet het Agentschap Integratie en Inburgering de inbreuk melden aan de handhavingsambtenaar. De inburgeraar kan zich nog schriftelijk verweren, en kan als hij daar om verzoekt ook nog worden uitgenodigd op een hoorzitting. Hij kan ook verzoeken om een tolk als dat nodig is. Als de boete wordt opgelegd, is nog een

<sup>30</sup> Eerst gold het boetesluit 12/9/2008 van de Vlaamse Regering. Sinds 29/2/2016 geldt het Besluit van de Vlaamse Regering van 29/1/2016.

<sup>31</sup> - Voor vreemde nieuwkomers: De datum van eerste inschrijving in het Rijksregister met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden is van belang: vond de eerste inschrijving in het RR met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden plaats voor 2 maart 2008, dan wordt betrokkene niet meer verplicht tot inburgering.

- Belgische nieuwkomers: Belgische inburgeraars (in het buitenland geboren met minstens een ouder in het buitenland geboren) zijn pas sinds 2/3/2008 verplicht tot inburgering. Sinds 29/2/2016 zijn Belgische nieuwkomers verplicht als ze zich voor het eerst, als 18+, inschrijven in het Rijksregister in een gemeente in het Vlaamse gewest.

- Minderjarige nieuwkomers die 18 worden: ook voor deze categorie is de datum van eerste inschrijving in het Rijksregister met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden van belang: vond de eerste inschrijving in het RR met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden plaats voor 2 maart 2008, dan wordt betrokkene niet meer verplicht tot inburgering.

schorsend beroep mogelijk bij de politierechtbank, binnen de 15 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing. Hoger beroep is mogelijk bij de rechtbank van eerste aanleg. De boete moet worden betaald binnen de 30 dagen nadat de beslissing definitief is geworden.

## 7.2 Desanctionering

We spreken van “desanctionering” wanneer de Vlaamse overheid geen administratieve geldboete oplegt, ondanks het feit dat een inbreuk wordt begaan op de plicht of op het contract tot inburgering. De inburgeraar behoudt wel zijn doelgroepstatus en contract als rechthebbende of verplichte, maar er is geen administratieve geldboete.

Het uitvoeringsbesluit voorziet drie situaties van desanctionering:

- Wanneer de inburgeraar financiële OCMW-steun ontvangt.<sup>32</sup> In dat geval wordt er geen administratieve geldboete opgelegd bij niet-naleving van het inburgeringscontract, maar wordt eventueel een sanctie opgelegd in het kader van de OCMW-wet. Het OCMW kan immers inburgering opleggen als voorwaarde voor verdere steunverlening (in het kader van de OCMW-verplichting tot werkbereidheid), en kan dan ook bij niet-naleving van het inburgeringscontract de OCMW-steun stopzetten of beperken.
- Wanneer een inburgeraar een werkloosheidsuitkering of wachtuitkering heeft, en het vormingsprogramma onrechtmatig vroegtijdig beëindigt.<sup>33</sup> In dat geval wordt eventueel een sanctie opgelegd in het kader van de werkloosheidswetgeving en het inwerkingsbeleid.<sup>34</sup>
- Wanneer op 1/3/2009 al een inburgeringscontract ondertekend was.<sup>35</sup> Het Vlaams Agentschap Binnenlands Bestuur beperkte deze desanctionering via interne richtlijnen en FAQ: wanneer na 1/3/2009 de hoedanigheid van de inburgeraar wijzigt (van rechthebbend naar verplicht of omgekeerd), of wanneer hij na 1/3/2009 een nieuw inburgeringscontract aangaat na afsluiting van een vorig, wordt de administratieve geldboete op inbreuken toch toegepast.

Let op: boetes worden enkel opgelegd aan inburgeraars ingeschreven in het Vlaamse Gewest. In Brussel wordt geen administratieve geldboete opgelegd bij niet-naleving van het inburgeringscontract.

## 7.3 Ontplichting

Er is sprake van “ontplichting” wanneer iemand die volgens het Inburgeringsdecreet verplicht is tot inburgering, toch een contract krijgt als rechthebbende inburgeraar.

Let op: de niet-naleving van een contract als rechthebbende inburgeraar wordt in Vlaanderen ook gesanctioneerd met een administratieve geldboete (buiten de gevallen van desanctionering).

Het Vlaams Agentschap Binnenlands Bestuur voorzagt drie situaties van ontplichting. Dit zijn situaties van het verleden:

- Richtlijn 9/10/2009 en FAQ: vreemdelingen wiens eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden dateert van vóór 2/3/2008 (tenzij verplicht als bedienaar van erkende eredienst of als asielzoeker die zich heeft aangemeld bij een bevoegd onthaalbureau voor inburgering voor 16/3/2012)

---

<sup>32</sup> Artikel 36, §1, derde lid BVR 29/1/2016. Dit wordt ook geregeld in een Samenwerkingsprotocol van 27/2/2009 tussen de onthaalbureaus voor inburgering, VDAB en OCMW.

<sup>33</sup> Artikel 36, §1, tweede lid BVR 29/1/2016. Dit wordt ook geregeld in het Samenwerkingsprotocol van 27/2/2009 tussen de onthaalbureaus voor inburgering, VDAB en OCMW.

<sup>34</sup> Artikel 7, tweede lid, decreet van 4/6/2003 betreffende het inwerkingsbeleid

<sup>35</sup> Dit was geregeld in artikel 1, §2, 1° BVR 12/9/2008 betreffende het opleggen van een administratieve geldboete aan rechthebbende en verplichte inburgeraars. Dit Boetebesluit is ondertussen opgeheven.

- Richtlijnen en FAQ: wie een nieuw traject start na beëindiging van een contract van voor 1/3/2009 (tenzij als de inburgeraar na 1/3/2009 gewijzigd is van hoedanigheid)
- Mail 25/11/2010 en FAQ: asielzoekers die zich na een inbreuk opnieuw aanmelden bij een bevoegd onthaalbureau voor inburgering.
- Mail 28/3/2012: asielzoekers die van Brussel naar Vlaanderen verhuizen en die zich in dat kader nog niet hebben heraangemeld in Vlaanderen voor 16/3/2012 (op 29/2/2016 is de uitdovende verplichte inburgering van asielzoekers helemaal gestopt).

## 8 Achtergrondinformatie

### 8.1.1 Wat is inburgering?

“Inburgering” is volgens het decreet een begeleid traject naar “integratie” waarbij het Vlaams, Gents of Antwerps ‘agentschap integratie en inburgering’ aan inburgeraars een specifiek programma op maat aanbiedt, dat hun zelfredzaamheid verhoogt met het oog op participatie op professioneel, educatief en sociaal vlak.

“Integratie” is volgens het decreet een dynamisch en interactief proces waarbij individuen, groepen, gemeenschappen en voorzieningen elk vanuit een context van de afdwingbaarheid van rechten en plichten die inherent zijn aan onze democratische rechtsstaat, op een constructieve wijze met elkaar in relatie staan en omgaan met migratie en de gevolgen ervan in de samenleving. Het doel van het integratiebeleid is de zelfstandige en evenredige participatie van de personen, de toegankelijkheid van alle voorzieningen, een actief en gedeeld burgerschap, en het versterken van sociale samenhang.

Het Vlaamse inburgeringsbeleid voor volwassenen bestaat uit een inburgeringstraject dat wordt aangeboden aan de inburgeraar. Inburgeraars hebben recht<sup>36</sup> op een inburgeringstraject dat hen moet toeleiden naar de reguliere voorzieningen in functie van participatie op professioneel, educatief en sociaal vlak. Dit houdt in:

- een vormingsprogramma met een vormingspakket maatschappelijke oriëntatie en opleiding, een vormingspakket Nederlands als tweede taal tot niveau A2 van het Europees referentiekader (met uitzonderingen voor inburgeraars die een opleiding alfabetisering Nederlands als tweede taal volgen<sup>37</sup>), of een vormingsprogramma zoals bepaald door de VDAB (voor niet-prioritaire inburgeraars met een wacht- of werkloosheidsuitkering) of het OCMW (voor niet-prioritaire inburgeraars met OCMW-steun)
- dat ondersteund wordt door trajectbegeleiding
- dat op maat wordt aangeboden
- en dat flexibel<sup>38</sup> wordt ingevuld als de inburgeraar aantoont dat hij werkt of een bepaalde opleiding volgt en dat hij werk of opleiding niet kan combineren met het volgen van het voorgestelde inburgeringstraject.

Voor sommige doelgroepen bestaat een verplichting en/of voorrang om het inburgeringstraject te volgen.

Het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid stopt niet bij het inburgeringstraject. Inburgeraars hebben ook recht op een vervolgaanbod dat aansluit op het inburgeringstraject en op de levensloopbaan, en dat een volwaardige participatie in de samenleving beoogt.<sup>39</sup>

---

<sup>36</sup> Artikel 26, 28 en 29 decreet.

<sup>37</sup> De uitzonderingen bij alfabetisering staan in artikels 29 en 31 decreet, en in artikels 20, 29, 30 en 79 Besluit.

<sup>38</sup> Artikel 31, §3 decreet.

<sup>39</sup> Artikel 34 decreet.



### 8.1.2 Kan het inburgeringstraject opgeschort worden?

Het inburgeringstraject kan worden opgeschort om bepaalde redenen en met bepaalde bewijsstukken<sup>40</sup>:

- om medische redenen (met medisch attest te bezorgen binnen 20 werkdagen na de aanvraag tot opschorting): ziekte of bevalling
- om een van de volgende persoonlijke redenen (met bewijzen te bezorgen binnen 20 werkdagen na de aanvraag tot opschorting):
  - registratie als “tijdelijk afwezig” in het Rijksregister (bv. door verblijf in gevangenis of door verblijf in het buitenland dat door betrokkene moet aangegeven worden op de gemeente);
  - werk of studies in het buitenland (zelf of partner);
  - naar het buitenland wegens geboorte van je kind, of wegens huwelijk of samenwoning, of wegens overlijden van een familielid in het buitenland;
  - bepaalde zorgen voor een familielid of inwonende persoon;
  - (psycho)sociale of maatschappelijke problemen (met attest of bewijs);
  - geen kinderopvang (meer) mogelijk;
  - hoogzwanger;
  - borstvoeding tot 6 maanden na geboorte

Lees meer op intranet in het [Draaiboek “Problemen en onderbrekingen in het traject”](#).


### 8.1.3 De verblijfskaarten van vreemdelingen

Een belangrijk element om de doelgroep juridisch af te bakenen, zijn de verblijfsdocumenten of verblijfstitels die vreemdelingen bezitten.

De ‘elektronische vreemdelingenkaarten’ hebben verschillende titels met een verschillende letter, en bestaan in twee verschillende kleurencombinaties: enerzijds A, B, C, D en H (voor derdelanders) en anderzijds E, E+, F, F+ (voor EU-burgers en voor familieleden van een EU-burger of van een Belg).

Daarnaast zijn er nog een aantal meer voorlopige ‘verblijfsdocumenten’: zoals de papieren bijlage 35, bijlage 15, bijlage 19, en het ‘attest van immatriculatie’.

Hieronder sommen we de belangrijkste verblijfskaarten in deze brochure op, telkens met hun “roepnaam”, “officiële titel” en voorbeeld:

Voorbeeld	Roepnaam	Officiële titel
	Oranje kaart	Attest van Immatriculatie model A (bewijs van inschrijving na verblijfsaanvraag, tijdens verblijfsprocedure)

<sup>40</sup> Artikel 22, §1 Besluit

	<p>Bijlage 35</p>	<p>Bijzonder verblijfsdocument (bewijs van inschrijving na voorlopige weigering van verblijfsaanvraag, tijdens schorsende beroepsprocedure)</p>
	<p>A kaart (tijdelijk verblijf)</p>	<p>Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister (BIVR)</p>
	<p>B kaart (definitief verblijf)</p>	<p>Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister (BIVR)</p>
	<p>H kaart bijlage 6bis</p>	<p>Europese blauwe kaart (Verblijfstitel) voor hoogopgeleide arbeidsmigranten uit derde landen</p>
	<p>Bijlage 15</p>	<p>Attest  Let op! Bewijst inschrijving in RR alleen als vakje 1, 2, 4 of 8 aangekruist is. Bij vakje 7 moet bijkomend bewijs voorgelegd worden.</p>
	<p>Bijlage 49</p>	<p>Bewijs van aanvraag tot inschrijving op basis van gecombineerde vergunning (single permit)</p>



Bijlage 8 of E kaart

Verklaring van inschrijving EU-EER



Bijlage 9 of F kaart

F kaart voor niet-EU familielid van Belg-EU-EER



Duurzaam verblijf of E+ of F+ kaart

bijlage 8bis = E+ kaart voor EU-EER,  
bijlage 9bis = F+ voor niet-EU familielid van Belg-EU-EER



C kaart

Identiteitskaart voor vreemdeling



D kaart

EG Verbljfsvergunning voor langdurig ingezetene

De datum van afgifte die vermeld wordt op de verblijfskaart komt vaak niet overeen met de datum van inschrijving in het Rijksregister.

Verder staat op bijna alle verblijfskaarten een geldigheidsduur. De geldigheidsduur is van belang voor inburgering omdat alleen vreemdelingen met een wettig verblijf en die in het RR ingeschreven zijn, tot de doelgroep behoren. We moeten echter een onderscheid maken naargelang de soort verblijfskaart:

- Op de bijlage 19 staat geen geldigheidsduur. De bijlage 19 is ook maar een “aanvraag tot verklaring van inschrijving in het vreemdelingenregister”, waarmee een EU-burger in het wachtregister ingeschreven is in afwachting van een woonstcontrole, en in afwachting van de documenten die hij binnen de 3 maanden moet voorleggen om binnen de 6 maanden een E-kaart te krijgen. Bij negatieve woonstcontrole moet de gemeente de EU-burger uit het wachtregister schrappen en (indien mogelijk) de bijlage 19 afnemen. Een bijlage 19 die meer dan 6 maanden geleden is afgeleverd, is dus geen bewijs van wettig verblijf meer.
- Op de A kaart, H kaart, oranje kaart (attest van immatriculatie), bijlage 15 en bijlage 35 staat een geldigheidsduur die normaal gezien overeenkomt met de duur van het wettig verblijf dat voorlopig toegekend is (verlengbaar). Als de geldigheidsduur van een A kaart of van een oranje kaart (attest van immatriculatie), bijlage 15 of bijlage 35 verstreken is, heeft de houder ervan geen wettig verblijf meer; dan is hij geen doelgroep van inburgering meer.
  - Let op: oranje kaart (attest van immatriculatie) en bijlage 35 zijn slechts “proceduredocumenten”, d.w.z. het zijn documenten die een wettig verblijf toelaten voor zolang als een bepaalde aanvraagprocedure of beroepsprocedure duurt. Als de procedure vroeger dan voorzien tot een beslissing leidt, dan wordt het proceduredocument ingetrokken en dan verliest dat dus voortijdig zijn waarde. De geldigheidstermijn van een oranje kaart (attest van immatriculatie) van een gezinsmigrant (meestal 6 maanden) komt overeen met de voorziene proceduretermijn. Andere oranje kaarten (zoals die van asielzoeker of 9ter aanvrager) geven geen uitsluitel over de proceduretermijn: ze worden standaard verlengd tot wanneer een beslissing genomen wordt. Er is geen inschrijving in het RR met bijlage 35 (behalve voor asielzoekers) – zie verder bij vreemdelingenregister.
  - Let op: de A kaart en H kaart houden een “machtiging tot verblijf” in, d.w.z. dat een aanvraag tot verblijf toegekend geweest is nadat de voorwaarden daartoe zijn nagekeken. Bij een A en een H kaart is die machtiging tot verblijf van beperkte duur, d.w.z. dat tegen het einde van die termijn een nieuwe beslissing of machtiging tot verblijf moet genomen worden. De vreemdeling moet zich daartoe binnen de 45<sup>ste</sup> en 30<sup>ste</sup> dag voor het verloop van de A of H kaart aanbieden op het gemeentebestuur.
- De B, C, D, E, F, E+ of F+ kaarten houden een verblijfsrecht voor onbeperkte duur in, maar de kaart zelf moet elke 5 jaar vernieuwd worden. Als de geldigheidsduur van een B, C, D, E, F, E+ of F+ kaart verstreken is, heeft de houder ervan een “onregelmatig” verblijf: mogelijk heeft hij nog een verblijfsrecht maar hij moet wel een vernieuwing van de verblijfskaart vragen. In tussentijd kan men doelgroep van inburgering blijven.
- Als de geldigheidsduur verlengd wordt of als de kaart vernieuwd wordt en (opnieuw) geldig is, dan is het verblijf wettig en kan men doelgroep van inburgering zijn (als men ook aan de andere doelgroepvoorwaarden voldoet).

#### 8.1.4 Het Rijksregister

De inschrijving in het Rijksregister in een gemeente van het Vlaamse of Brussels hoofdstedelijk gewest is een vereiste voor alle inburgeraars (zowel voor Belgen als voor vreemdelingen).

Het Rijksregister (RR) bestaat uit:

- het wachtregister
- het vreemdelingenregister
- het bevolkingsregister.

Het RR bevat allerlei gegevens in genummerde “informatietypes” (IT): bv. IT 001 (gemeente van verblijf), IT 202 (reden van verblijf), IT 210 (type register), IT 195 verblijfsdocument...

## Het wachtregister

In het wachtregister staan drie categorieën ingeschreven:

- 1 Asielzoekers, d.w.z. vreemdelingen die een “asielaanvraag” (=verzoek om internationale bescherming) indienden, met het oog op een erkenning als vluchteling in de zin van het Vluchtelingenverdrag van Genève, of met het oog op “subsidiare bescherming” in de zin van de Europese Richtlijn 2004/83/EG en de Wet van 15/9/2006 tot wijziging van de Verblijfswet van 15/12/1980. Zij hebben tijdens hun asielprocedure een oranje kaart (attest van immatriculatie), of een bijlage 35. De asielprocedure wordt beëindigd door een erkenning als vluchteling of een toekenning van de status van subsidiair beschermde, of door een afwijzing van de asielaanvraag met bijlage 25quater of 26quater of 13quinquies.
  - ▶ Asielzoekers zijn uitgesloten van inburgering zolang hun asielprocedure niet meer dan 4 maand heeft geduurd, daarna worden zij wel doelgroep van inburgering.
- 2 Afgewezen asielzoekers die het land niet verlaten hebben
  - ▶ Zij behoren nog tot de doelgroep van inburgering zolang hun verblijfsdocument of uitwijzingsbevel nog geldig is of verlengd wordt, d.w.z. zolang ze nog wettig in België verblijven.
- 3 Sinds 1/6/2008 worden ook EU+ onderdanen in het wachtregister ingeschreven als zij een “verklaring van inschrijving” aangevraagd hebben (bijlage 19) en de woonstcontrole nog niet gebeurd is.
  - ▶ Vanaf de inschrijving met bijlage 19 zijn zij doelgroep van inburgering.

Hoe gebeurt de inschrijving in het wachtregister?

Bij een asielaanvraag gebeurt de inschrijving in het wachtregister niet door de gemeente maar door de Dienst Vreemdelingenzaken, op het moment dat de asielaanvraag wordt ingediend (en dus niet op moment van woonstcontrole of bij afgifte van de verblijfskaart). De gemeente moet daarna wel het feitelijk verblijfsadres van betrokkene in het wachtregister invoeren of wijzigen (IT 001). Als datum van inschrijving in het wachtregister (IT 210) geldt echter de datum van de asielaanvraag zoals vermeld op de bijlage 25 of 26 (= bewijs van indiening van de asielaanvraag).

## Het vreemdelingenregister

In het vreemdelingenregister staan de nog niet gevestigde vreemdelingen ingeschreven die wel een (voorlopig of definitief) verblijfsrecht hebben:

- met oranje kaart “attest van immatriculatie” (als niet-EU+ gezinsmigrant, student, slachtoffer mensenhandel en mensensmokkel, en tijdens een ontvankelijke medische verblijfsaanvraag artikel 9ter Vw)
- met A of B kaart (de meeste verblijfsstatuten van niet-EU+ onderdanen) = “bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister” = BIVR
- met H kaart (bijlage 6bis) = Europese blauwe kaart als hoogopgeleide niet-EU+ arbeidsmigrant
- met (aanvraag tot) verklaring van inschrijving (EU+ burgers die langer dan 3 maanden willen blijven maar nog geen duurzaam verblijf hebben): d.w.z. met bijlage 19 na woonstcontrole, of met bijlage 8 of E kaart na toekenning van de verklaring van inschrijving
- met bijlage 9 of F kaart (niet-EU+ gezinsmigrant van een Belg, EU+ onderdaan)

- met bijlage 49 (niet-EU arbeidsmigrant)
- of niet-EU+ vreemdelingen zonder duurzaam verblijf die ingeschreven zijn met bijlage 15 met aangekruist vakje 1, 2, 4 of 8 (d.w.z. al ingeschreven met toegekend verblijfsrecht maar in afwachting van (1) een beslissing over vestiging of langdurig ingezetene, of (2) de vernieuwing van de verblijfskaart, of (4) een beslissing over duurzaam verblijf, of (8) de afgifte van de verblijfskaart).
  - ▶ Al deze categorieën van het vreemdelingenregister zijn doelgroep van inburgering, tenzij als hun verblijfsstatuut in België een “tijdelijk doel” heeft.

Let op: er is geen inschrijving met **bijlage 35** (behalve voor asielzoekers). Sinds 6 september 2013 moeten de gemeenten (volgens een omzendbrief van de DVZ) vreemdelingen uit het vreemdelingenregister of bevolkingsregister schrappen bij een negatieve verblijfsbeslissing, zelfs wanneer zij een schorsend beroep kunnen instellen waardoor zij een “bijlage 35” krijgen. Door deze nieuwe praktijk zijn vreemdelingen met bijlage 35 sinds 6/9/2013 geen doelgroep meer van inburgering, behalve asielzoekers met bijlage 35 die nog in het wachtregister ingeschreven blijven. Het bevoegde Agentschap integratie en inburgering moet op het moment dat het inburgeringscontract wordt ondertekend, nakijken of betrokkene nog ingeschreven is of geschrapt is uit het Rijksregister. Wie op dat moment effectief geschrapt is uit het Rijksregister, mag geen inburgeringscontract ondertekenen. Wie al een inburgeringscontract ondertekend heeft voor hij geschrapt wordt uit het Rijksregister, kan wel nog het inburgeringstraject vervolgen. Dat heeft het Agentschap Binnenlands Bestuur bevestigd.

Hoe gebeurt de inschrijving in het vreemdelingenregister?

Een inschrijving in het vreemdelingenregister gebeurt door de gemeente, op basis van het verblijfsstatuut, en na woonstcontrole van het verblijfsadres door de wijkagent. In sommige steden laat deze controle lang op zich wachten, waardoor personen pas verschillende weken nadat zij in aanmerking komen voor een inschrijving effectief worden ingeschreven en een verblijfskaart ontvangen.

Let op: de datum van inschrijving in het vreemdelingenregister verschilt van de datum van afgifte van de elektronische verblijfskaart. Als datum van inschrijving geldt in principe de datum waarop de verblijfsvergunning toegestaan werd: bijvoorbeeld de datum van erkenning als vluchteling, of de datum waarop een machtiging tot verblijf werd toegekend door de Dienst Vreemdelingenzaken. Het is deze datum (in IT 210 en IT 202 in het Rijksregister) die van belang is voor inburgering.

## Het bevolkingsregister

In het bevolkingsregister staan:

- Belgen
- EU+ burgers met duurzaam verblijf (met bijlage 8bis/E+ kaart)
- gevestigde niet-EU+ vreemdelingen (met C kaart, of met bijlage 15 met aangekruist vakje 1, 2, 4 of 8)
- niet-EU+ vreemdelingen met duurzaam verblijf (met bijlage 9bis/F+ kaart of met bijlage 15 met aangekruist vakje 1, 2 of 8)
- en langdurig ingezetene niet-EU+ vreemdelingen (met D kaart of met bijlage 15 met aangekruist vakje 2 of 8).
- In het bevolkingsregister kunnen ook het diplomatiek, consulaire en internationaal personeel ingeschreven worden (met een consulaire of bijzondere identiteitskaart afgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken).

- ▶ De in het bevolkingsregister (in een Vlaamse of Brusselse gemeente) ingeschreven vreemdelingen met C, D, E+ of F+ kaart of met een bijzondere identiteitskaart afgegeven door de FOD Buitenlandse Zaken, en ook de Belgen die in het buitenland geboren zijn uit minstens een ouder die in het buitenland geboren is, zijn doelgroep van inburgering.
- ▶ Niet met bijlage 35. De opmerking over de bijlage 35 bij het vreemdelingenregister (hierboven) geldt ook voor het bevolkingsregister.

Hoe gebeurt de inschrijving in het bevolkingsregister?

Een inschrijving in het bevolkingsregister gebeurt door de gemeente, op basis van het verblijfsstatuut, en na woonstcontrole van het verblijfsadres door de wijkagent. Vreemdelingen zijn altijd eerst in het vreemdelingenregister ingeschreven vooraleer zij kunnen overgeschreven worden naar het bevolkingsregister. Voor de verschillende verblijfsstatuten die gepaard gaan met een inschrijving in het bevolkingsregister is een wettig verblijf van 5 jaar of meer nodig.

Het bevolkingsregister en het vreemdelingenregister samen worden “de bevolkingsregisters” genoemd.

### 8.1.5 Historisch overzicht van verplichting en beboeting

- Op 1 april 2004 werd een verplichte inburgering ingevoerd voor bepaalde “vreemde nieuwkomers” (toen anders gedefinieerd dan in het huidige decreet). De verplichting gold gedurende 1 jaar. Het niet nakomen van deze verplichting kon strafrechtelijk gesanctioneerd worden.<sup>41</sup>
- Vanaf 1 januari 2007 werd een “blijvende verplichting” ingevoerd voor bepaalde “vreemde nieuwkomers” (toen anders gedefinieerd dan in het huidige decreet) en voor bepaalde andere specifieke doelgroepen (asielzoekers, erkende vluchtelingen, bedienaars van erkende erediensten).<sup>42</sup> De blijvende verplichting voor vreemde nieuwkomers wil zeggen dat ze vanaf toen bleef gelden tot ze wordt nagekomen. Toch is dat in de praktijk niet meer het geval. Tot 1 maart 2009 kon het niet nakomen van deze verplichting strafrechtelijk gesanctioneerd worden. Sinds 1 maart 2009 werd de strafrechtelijke sanctie vervangen door een administratieve geldboete, maar de administratieve geldboete wordt niet meer toegepast op de oude verplichte inburgeraars.
- Vanaf 2 maart 2008 zijn bepaalde “vreemde nieuwkomers” verplicht indien ze voor het eerst over een verblijfstitel van meer dan 3 maanden beschikken en ingeschreven zijn in het Rijksregister. Deze doelgroep betreft dus alleen wie na 2/3/2008 voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden is ingeschreven in het RR. De verplichting blijft gelden tot ze wordt nagekomen. Tot 1 maart 2009 kon het niet nakomen van deze verplichting strafrechtelijk gesanctioneerd worden.
- Sinds 1/3/2009 wordt inburgering in Vlaanderen gesanctioneerd met een administratieve geldboete (zowel verplichte inburgering, als rechthebbende contracten die niet worden nagekomen). Op deze regel bestaan drie uitzonderingen (“desanctioneringen”): 1) er wordt geen administratieve geldboete opgelegd als de inburgeraar een inburgeringscontract afsloot vóór 1/3/2009, of 2) als de inburgeraar financiële OCMW-steun krijgt (het OCMW kan dan wel verdere steun afhankelijk maken van het volgen van inburgering) of 3) als de

<sup>41</sup> Meer info in de publicatie “Welke vreemdelingen (18+) behoren tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid? Juridische afbakening” van het Vlaams Minderhedencentrum, april 2004, laatste aanpassing 4/5/2006.

<sup>42</sup> Meer info in de publicatie “Meerderjarige doelgroep inburgering in Vlaanderen en Brussel 2007. Juridische afbakening” van het Vlaams Minderhedencentrum, Eric Somers en Dimitry Neuckens, 19/6/2007.

inburgeraar jonger dan 65 jaar die al meer dan een jaar is ingeschreven in het RR, een werkloosheidsuitkering of wachtuitkering heeft. Tenslotte geldt er in Brussel geen enkel boetesysteem.

- De Vlaamse overheid gaf op 9/10/2009 een richtlijn om aan vreemdelingen met een eerste verblijfstitel van meer dan 3 maanden vóór 2/3/2008 geen contract als verplichte inburgeraar te geven, maar als rechthebbende inburgeraar. De blijvende verplichting voor vreemde nieuwkomers van voor 2/3/2008 wordt dus niet meer afgedwongen: zij zijn “ontplicht”.

De datum van eerste inschrijving in het Rijksregister met een verblijfstitel van meer dan 3 maanden is dus van groot belang voor de verplichte inburgering. Alle vreemdelingen wiens eerste verblijfstitel van meer dan 3 maand dateert van voor 2/3/2008 zijn “ontplicht” (ook als zij mogelijk nog onder de oude doelgroepdefinitie verplicht zouden kunnen zijn): zij krijgen geen administratieve geldboete als verplichte inburgeraar.

- Belgische nieuwkomers waren vanaf 2 maart 2008 verplicht (voordien waren ze niet verplicht) mits ze voor het eerst (als 18+ er) minder dan 12 opeenvolgende maanden in het Rijksregister ingeschreven waren. Vanaf 29 februari 2016 zijn Belgische nieuwkomers verplicht tot inburgering als ze zich voor het eerst (als 18+ er) inschrijven in het Rijksregister in een gemeente in het Vlaamse gewest.
- Voor “minderjarige nieuwkomers die 18 worden” bestaat sinds 2 maart 2008 een aparte definitie voor de verplichte inburgering. Maar ook hier geldt dat vreemdelingen wiens eerste verblijfstitel van meer dan 3 maand dateert van voor 2/3/2008 “ontplicht” zijn (ook als zij mogelijk nog onder de oude doelgroepdefinitie verplicht zouden kunnen zijn) en geen administratieve geldboete als verplichte inburgeraar krijgen.
- Vanaf 2 maart 2008 werd een gewijzigde omschrijving van de doelgroep asielzoekers onmiddellijk van toepassing op alle asielzoekers die nog in de asielprocedure zijn, dus zowel op de oude en lopende als op de nieuwe asielaanvragen: alle asielzoekers die meer dan 4 maanden in asielprocedure zijn en die verblijven in Vlaanderen of Brussel, zijn doelgroep.
  - Van 2 maart 2008 tot 15 maart 2012 waren deze asielzoekers in Vlaanderen verplicht om de cursus maatschappelijke oriëntatie (MO) te volgen (deze verplichting gold zolang ze “asielzoeker” zijn). Bovendien hebben ze (nog steeds) het recht om het hele primaire traject te volgen (inclusief NT2 en loopbaanoriëntatie). In Brussel hebben ze ook het recht om het hele primaire traject te volgen.
  - Vanaf 16 maart 2012 worden asielzoekers in Vlaanderen vanaf 4 maanden asielprocedure niet meer verplicht om een cursus maatschappelijke oriëntatie te volgen (tenzij ze zich voor die datum aangemeld hebben bij een bevoegde dienst voor inburgering). Zij hebben nog een recht op inburgering in Vlaanderen en Brussel, maar zijn geen prioritaire doelgroep meer.
- Vanaf 29 februari 2016 is de groep rechthebbende inburgeraars uitgebreid met o.a. derdelands studenten en arbeidsmigranten.
- Vanaf 29 februari 2016 zijn personen die zich eerst in Brussel of Wallonië inschrijven en binnen de 5 jaar naar Vlaanderen verhuizen met een verblijfstitel van meer dan drie maanden, ook verplicht tot inburgering.

### 8.1.6 Bronnen voor de juridische afbakening van de doelgroep

De belangrijkste wetteksten waarop deze brochure is gebaseerd, zijn:



- Decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (BS 26 juni 2013), zoals gewijzigd op 29 mei 2015 (BS 23 juni 2015), grotendeels in werking getreden op 29 februari 2016. (Hierna noemen we dit het decreet.)
- Besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 tot uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (BS 7 april 2016), grotendeels in werking getreden op 29 februari 2016. (Hierna noemen we dit het Besluit.)
- Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (de Verblijfwet of Vw).
- Koninklijk Besluit van 9/6/1999 houdende uitvoering van de wet van 30/4/1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
- Besluit van de Vlaamse Regering van 7/12/2018 houdende uitvoering van de wet van 30/04/1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
- Koninklijk Besluit van 3/2/2003 tot vrijstelling van bepaalde categorieën van vreemdelingen van de verplichting houder te zijn van een beroepskaart voor de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit

## 9 Bijlagen

### 9.1 Afkortingen

<b>BS</b>	Belgisch Staatsblad
<b>BVR</b>	Besluit van de Vlaamse Regering
<b>CGVS</b>	Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen
<b>DVZ</b>	Dienst Vreemdelingenzaken
<b>EU</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>Oude EU-lidstaten</u>: België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië (tot 31-12-2020 gelijkgesteld met EU-lidstaat), Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, Zweden</li> <li>- <u>Nieuwe EU-lidstaten sinds 1/5/2004</u>: Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije, Tsjechië (overgangperiode met beperkte toegang tot de arbeidsmarkt afgesloten op 1/5/2009, voor Malta en Cyprus al op 1/4/2004)</li> <li>- <u>Nieuwe EU-lidstaten sinds 1/1/2007</u>: Bulgarije, Roemenië (overgangperiode met beperkte toegang tot de arbeidsmarkt afgesloten op 1/1/2014)</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– <u>Nieuwe EU-lidstaat sinds 1/7/2013</u>: Kroatië (overgangperiode met beperkte toegang tot de arbeidsmarkt afgesloten op 1/7/2015)</li> </ul>
<b>EER</b>	Naast de EU lidstaten behoren ook IJsland, Liechtenstein en Noorwegen tot de EER <sup>43</sup>
<b>EU+</b>	Naast de EU en EER lidstaten behoort ook Zwitserland tot de EU+: <ul style="list-style-type: none"> <li>– België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, IJsland, Italië, Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Zweden, Zwitserland</li> </ul>
<b>IT</b>	Informatietypes in het Rijksregister
<b>KB</b>	Koninklijk Besluit
<b>RR</b>	Rijksregister (wachtregister, vreemdelingenregister en bevolkingsregister)
<b>RvV</b>	Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

## 9.2 Lijst van de door Vlaanderen erkende geloofsgemeenschappen – februari 2017

### 9.2.1 Islamitische eredienst

- 1 2018 Antwerpen: Innerlijke Vrede - Huzur
- 2 2018 Antwerpen: Mehmet Akif
- 3 2060 Antwerpen: Antwerpen Islamic Association – Noor Ul Haram
- 4 Antwerpen – Deurne: Attaqwa
- 5 Antwerpen – Borgerhout: De Koepel
- 6 Gent: Ensarija
- 7 Gent: Tevhid Camii
- 8 Ledeborg (Gent): Yavuz Sultan Selim
- 9 Mol: Ensar
- 10 Bilzen: Al Mouhsinine
- 11 Genk: Fatih
- 12 Genk: Hassan Ebno Tabit
- 13 Genk: Mevlana Camii
- 14 Genk: Yildirim Beyazit Camii

<sup>43</sup> Nieuwe toetredingen tot de EER gelden automatisch ook voor het inburgeringsdecreet.

- 15 Genk: Yunus Emre
- 16 Hasselt: Badr
- 17 Heusden-Zolder: Selimiye Camii
- 18 Heusden-Zolder: Sultan Ahmet
- 19 Houthalen-Helchteren: Yesil Camii
- 20 Lommel: Selimiye Camii
- 21 Sint-Truiden: Barmhartig - Arrahma
- 22 Diest: Beraat
- 23 Leuven: Al Ihsaan
- 24 Aalst: Kevser
- 25 Sint-Niklaas : Hicret Camii
- 26 Desselgem : Assounah
- 27 Oostende: Jamia Islamia

### 9.2.2 Anglicaanse eredienst

- 1 Leuven: Anglicaanse parochie Saint Martha and Mary's

### 9.2.3 Orthodoxe eredienst

- 1 Hasselt: De orthodoxe geloofsgemeenschap "HH Drie Hiërarchen
- 2 Leuven: De Orthodoxe geloofsgemeenschap "Heilige Apostel en Evangelist Mattheos" (Patriarchaat van Moskou) te Leuven
- 3 Aalst: De orthodoxe geloofsgemeenschap "Heilige Apostel Andreas en Heilige Materne" te Aalst
- 4 Oostende: De orthodoxe geloofsgemeenschap "H. Johannes de Theoloog' te Oostende
- 5 Oostende: De orthodoxe geloofsgemeenschap "HH. Kyrillos en Methodios"

### 9.2.4 Protestantse eredienst

- 1 Antwerpen –Berchem: De protestantse geloofsgemeenschap " Evangelische Christengemeente BERCHEM " te Antwerpen-Berchem
- 2 Antwerpen – Deurne: De protestantse geloofsgemeenschap "Christelijk gereformeerde kerk' te Antwerpen
- 3 Antwerpen - Hoboken: De protestantse geloofsgemeenschap "Protestants Evangelische Kerk verbond van de denominatie Vlaamse Pinkstergemeenten" te Antwerpen-Hoboken
- 4 Antwerpen – Wilrijk: De protestants-evangelische kerk "Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Provinz Antwerpen" te Wilrijk
- 5 Gent: De protestantse geloofsgemeenschap "Protestantsevangelische kerk Bourgoyen" van de denominatie Evangelische Christengemeenten Vlaanderen te Gent
- 6 Gent: De protestantse geloofsgemeenschap "Vereniging van Vrije evangelische gemeenten De Burg" (VEG) te Gent
- 7 Gent: De protestants-evangelische kerk "Kerk aan de Leie" van de denominatie gereformeerd Overleg Vlaanderen (GOV) te Gent
- 8 Beringen: De Protestants-evangelische Kerk "Evangelische Christengemeente Beringen" van de Evangelische Christengemeenten Vlaanderen
- 9 Genk: Protestants-evangelische geloofsgemeenschap 'Evangelische Gemeente Paulus'
- 10 Houthalen-Helchteren: De protestantse geloofsgemeenschap "Protestantsevangelische

- 11 Kerk' van de denominatie Evangelische Christengemeenten Vlaanderen te Houthalen-Helchteren
- 12 Haacht: De protestantse geloofsgemeenschap "Christengemeente Emmanuel" te Haacht
- 13 Leuven: De protestants-evangelische kerk "Evangelische Kerk Leuven" van de denominatie "Vereniging van Vrije Evangelische Gemeenten" (VEG) Leuven
- 14 Leuven: De protestants-evangelische kerk "Christengemeenten Leuven" van het "Verbond van Vlaamse Pinkstergemeenten" (VVP Leuven)
- 15 Brugge: De Protestantse geloofsgemeenschap "Protestantse Kerk Verbond Vlaamse Pinkstergemeenten" te Brugge
- 16 Ieper: De protestantse geloofsgemeenschap "Protestantse Kerk Evangelische Christengemeenten Vlaanderen" te Ieper "De Hoeksteen"
- 17 Kortrijk: De protestantse geloofsgemeenschap "Ichtus" te Kortrijk
- 18 Kuurne: De protestantse geloofsgemeenschap "Evangelische Kerk Kuurne" van de denominatie Evangelische Christengemeenten Vlaanderen te Kuurne
- 19 Lombardsijde: De protestantse geloofsgemeenschap "Protestantse Kerk Bethel" van de unie van Baptisten van België te Lombardsijde

## 10 Meer weten?

- Ga naar de website [www.vreemdelingenrecht.be](http://www.vreemdelingenrecht.be) en kijk bij het thema 'doelgroep inburgering'
- Contacteer de telefonische juridische helpdesk: 02 701 75 55
  - elke werkdag van 9u tot 12u30
  - en ook woensdagnamiddag van 13u30 tot 17u
- Stuur een mail naar [kristien.sacre@integratie-inburgering.be](mailto:kristien.sacre@integratie-inburgering.be) of [geertrui.daem@integratie-inburgering.be](mailto:geertrui.daem@integratie-inburgering.be) (enkel voor vragen over de doelgroep van inburgering, niet voor vragen over vreemdelingenrecht)

//////////

### COLOFON

#### Eric Somers

Diensthoofd vreemdelingenrecht en internationaal familierecht  
[Eric.somers@integratie-inburgering.be](mailto:Eric.somers@integratie-inburgering.be)

#### Kristien Sacré

Juriste vreemdelingenrecht  
[Kristien.sacre@integratie-inburgering.be](mailto:Kristien.sacre@integratie-inburgering.be)